

Teodora Plinstrubas
7243 So. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTĖKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII

Liepa - July 27, 1978

Nr.29

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ CHICAGOJE

A. JUODVALKIS

Pavergtų tautų, laisvieji nariai, susirinkę š. m. liepos 15 d. Richard Daley aikštėje, Chicagoje, dalyvaujant miškui vėliavų ir porai tūkstančių žmonių, reikalavo laisvės visoms komunistų pavergtoms tautoms ir išnešė protesto rezoliucijas, pasmerkiančias nekaltų žmonių teismus. Šiais metais minėjimas vyko disidentų V. Petkaus, A. Ščaranskio ir A. Ginzburgo teismo ženkle. Visi kalbėtojai reikalavo vykdyti Helsinkio susitarimus ir duoti pilietines bei tikėjimo laisvės visiems žmonėms. Nekaltų žmonių nu teisimas parodė komunistinės Rusijos žiaurią priešpauą ir nesiskaitymą su pasirašytais pasižadėjimais.

Gausiai lietuvių grupei vadovavo V. Samoška, o LJS-gos Chicagos skyrius aktyviai dalyvavo su šimtaine plakatų, ypač daug buvo reikalaujančių Lietuvai ir V. Petkui laisvės. Pagrindiniu kalbėtoju buvo generolas P. Grigorenko. Taip pat kalbėjo kongresmanai ir pavergtų tautų atstovai. Tarp jų dalyvavo ir kalbėjo Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė.

VIRŠUJE: Dalis dalyvių su plakatais, reikalaujant Petkaus išlaisvinimo pavergtų tautų minėjime Chicagoje.

A. Šeštoko nuotr.

patys to nesuprasdami, lygiai taip pat kaip mūsų tėvai 1914 m. vasarą nesuprato, kokių didelių pasikeitimų atneš pirmasis pasaulinis karas, ir mūsų pačių šiandien jau vyresnioji karta — antrasis pasaulinis karas.

(Nukelta į 2 psl.)

Chicagoje, pavergtų tautų minėjime, visi — maži ir dideli reikalauja pavergtai Lietuvai laisvės.

A. Šeštoko nuotr.

NAUJAI ERAI AUŠTANT

Viršūnių konferencija liudijo JAV pirmavimo galą

Vytautas Meškauskas

Prezidentas Carteris, viešėdamas Berlyne, turėjo ir tenai savo papročiu atvirą pasikalbėjimą su publika. Vienai vokiečiai užklauius, kada gi bus panaikinta siena, skirianti du Berlynus, jis garbingai prisipažino: "Nežinau..." Anksčiau Amerikos politikai būtų byloje, kad 'tikrai ateis ta diena' ir panašiai. Tai ir dabar jie daro, bet tik kalbėdami daugiau ar mažiau uždaram audiencijom. Carteris pasirodė atviresnis ir garbingesnis.

Mūsų prezidentas Vokietijoje šalia oficialaus vizito dalyvavo ir 7 didžiųjų pramoningų valstybių valdžių galvų konferencijoje. Nuo kitų panašių konferencijų ši

skyrėsi tuo, kad neatrodė, kad JAV joje dominuotų. Prancūzijos Giscard d'Estaing atrodė fiziškai visa galva aukštesnis, o londoniškis Economist tą konferenciją ir prieš ją dar buvusį vieni europiečių pasitarimą Bremene savo skaitytojams viršelyje pristatė kaip "Schmidt's summits". Mat, Vokietijos kancleris Schmidtas Bremene sutarė su Giscardu eiti prie tvirto tarpusavio valiutų kurso nustatymo, kuris turi gerų ir blogų pusių. Kaip ten būtų, ne Carteris ten diktavo, nors atmosfera visų lidijimu buvo gera. Visų vyriausybių galvos supratusios, kad jas jungia bendras likimas žodis "Interdependence" buvo

ten linksniuojamas.

Tiesa, grįžęs Carteris buvo viešosios nuomonės, pasipiktinusios dėl disidentų teismų, priverstas 'nubausinti' sovietus ūkiškai, uždraudžiant Tassui parduoti kompiuterį bei įtraukti į draudžiamų be leidimo parduoti sąrašą ir naftos grėžimui reikalingų įrankių produkcijai priemones. Bet tas vargiai turės kokios didesnės įtakos i Sovietijoje prasidėjusį procesą, apie kurį patiekiamo kelias nuomones Apžvalgoje. Ten norint kaip nors paveikti, jau reikia 'full time' užsiėmimo, o ne spontaniškų veiksmų.

Iš viso sunku nusikratyti įspūdžio, kad gyvename didelių permainų išvakarėse

Taip Le Figaro karikatūristas vaizduoja įvykusią "viršūnių" konferenciją, kurioje dalyvavo didžiųjų valstybių vadai, jų tarpe ir prez. Carteris.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Tautinis momentas disidentų sąjūdyje ir jo atgarsiai —
Nacionalizmo atsibudimas Rusijoje.

Mūsų tautinę savimeilę kiek pažeidė faktas, kad pasaulis žymiai daugiau kalba apie Ščaranskį, kaip apie mūsų Viktorą Petkų, kuris iš savo 49 metų amžiaus 16 jau praleido kalėjimuose ir baudžiamosiose stovyklose. Dabar jis buvo skaudžiau nubaustas už pirmąjį, o apie jo eventualų iškeitimą į kokį sovietų šnipą, suimtą Vakaruose, net visai nekalbama. Nusiraminiui turėtumėm atsiminti, kad teisybės pasaulyje ir su žvake nerasi, o be to, sostinėje gyvenant visados turi daugiau šanso pagarsėti. Na, ir žydai yra daug skaitlingesni ir įtakingesni.

Reikia taip pat neužmiršti, kad žydų nuopelnas disidentų išgarsinime yra labai didelis. Ir apie Petkaus nutiesimą AP agentūrai Maskvoje telefonu iš Vilniaus pranešė Finkelšteinas.

Ber ir rimtai kalbant, tautinis momentas staiga pradėjo vaidinti daug didesnę rolę disidentiniame sąjūdyje negu anksčiau. Iki šiol atrodė, kad į vadinamas Helsinkio Akto vykdymo sekimo grupes susibūrę disidentai laikėsi solidariai be tautybių skirtumo. Juk reikalas sukasi apie elementarines žmonių teises visiems. Sovietams paspaudus, prasidėjo skilimas pagal tautines linijas. Taip kaltinamasis Ščaranskis pareiškė teisme, kad 'absurdiški kaltinimai prieš mane ir visą ŽYDŲ EMIGRACIJOS SĄJŪDĮ nesulaikys mano tautiečių išsilaisvini-

Viktoras Petkus

mo.' Jis ir atsisveikino su tradiciniu žydų atsisveikinimu: 'Sekančiais metais Jeruzalėje', o mažas jo šalininkų būrelis gatvėje sugiedojo Izraelio himną.

Amerikoje The Christian Science Monitor kolumnistas Joseph C. Harsch išvedžioja, kad Kremlius kaip tik todėl persekioja disidentų sąjūdį, kad jis 'tautinis'. Girdi, disidentų gali rasti visose Sovietijos tautose, bet jie neranda kontakto su užsieniu. Kaip taisyklė, tik vieną žydą moka angliškai ir Maskvoje jiems lengviau susitikti su užsienio korespondentais. Jei kitos tautybės sužinos, kad žydai sau išsikovoję daugiau išvažiavimo vizų, tuo pačiu noru užsikrės ir kitos tautos. Ir kadangi

beveik pusė Sovietijos gyventojų yra kitataučiai, aišku kad Kremlius atsidurs didelėje bėdoje. Tokiu būdu pagal Harsch išeitų, kad pačių rusų tarpe disidentų visai nėra!

Kitas, Amerikoje plačiai skaitomas, žurnalistas Joseph Kraft duoda porą sovietų pareigūnų nuomonių apie paskutinius įvykius, bet didžiausią išpūdį jam padaręs sekantis pareiškimas:

'Užsienio žurnalistai šiame krašte (Sovietijoje) studijuoja du dalykus. Iš ryto jie skaito oficialią spaudą, o vakare susitinka su tais, kurie nori emigruoti. Bet tiesos apie Rusiją nerasi nei oficialioje spaudoje, nei disidentų kalbose. Ji yra viduryje, su milijonais rusų, kurie nori čia gyventi ir pagerinti klimatą.'

To pareiškimo autorius yra dailininkas Yuri Glazunov. Kraftui atrodo, kad Glazunov teisus. Disidentai, kurie nori emigruoti, nėra reprezentantiniai asmenys. Iš tiesų jie tik neskaitlinga mažuma, daugumoje žydai, kurių skundai tapo tarptautiniai žinomi (cause celebre) dėl jų ryšių su užsieniais per spaudą ir televiziją. Žydų disidentai yra ne tik nerepresentatyvūs, bet ir daugelio rusų įtariai. Už tat režimui galėtų jiems lengvai priimti kaltę už ūkinius nepasisekimus ir santykių su JAV sugadinimu, tačiau tas nebuvo padaryta dėl geros įtakos į vyriausybę humanišku rusų. Norėdamos geresnių santykių, JAV turi daugiau dėmesio kreipti į juos, o ne į žydiškus disidentus.

Kas gi yra tas Krafto Yuri Glazunov? Atrodo, kad Washingtono kolumnistas bus suklydęs su vardu. Sovietijoje yra žinomas Ilja Glazunov, konservatyvus dailininkas, kuris ir dabar paišo Ikonas bei rusų tautinius herojus, neseniai Maskvoje turėjęs savo kūrinių parodą, kurią lankė minios žmonių. Jo įsitikinimu, rusai yra daugiausiai skriaudžiama tautybė Sovietų Sąjungoje. Maskvoje jis visuotinai laikomas antisemitu ir KGB pareigūnu!

Taip Newsweeke rašo Olga Andrejeva Carlisle, pati rusų dailininkė ir rašytoja, dabar gyvenanti šiame krašte. Savo laiku ji padėjo Solženicinui į užsienį išgabenti ir ten paskelbti du kūrinius, tačiau vėliau Solženicinas ant jos užpyko ir ją pasmerkė. Dabar jiedu nebesikalba. Už tat į jos aiškinimus reikia žiūrėti atsargiai.

O.A. Carlisle teigia, iš paskutinės Solženicino kalbos Harvarde pasidariusi išvadą kad Solženicinas smarkiai pasikeitęs ir palinkęs į dešinę. Iš tikro jo kalba, kritikuojanči Amerikos gyvenimo būdą, buvusi skirta ne šiam kraštui, bet rusams. Ji nepatenkinta, kad jis, Solženici-

NAUJAI ERAI AUŠTANT...

(Atkelta iš 1 psl.)

Daug painiavos įnešė ir JAV užsienio politika, kurią tik dabar pradėdama kritiškai įvertinti. Pav., prof. Stanley Hoffmann (Prima-cy or World Order. American Foreign Policy Since the Cold War. McGraw-Hill leidykla. \$12.50) teigia,

nas nepasidavęs Vakarų įtakai, bet likęs rusas, o tiems tereikia atsikratyti marksizmo, kuris yra Vakarų produktas.

Solženicinas nėra vienas tokių pažiūrų. Panašiai esą nusiteikę ir daugelis sovietų establishment'o dalyvių, nusivylę žmogiškais ir ūkiniais nepasisekimais. Tokia pažiūra yra išplitusi ir masėse, kurios prisibijo tautinių mažumų plėtimosi ir įtaria 'sveimtąčius'. Rusijoje auga nacionalizmas. Nūdieniai Rusijos nacionalistai žiūri su panieka į marksizmą. Jie nepasitiki ateistine inteligentija. Jie yra antisemitai. Jų gali rasti visuose sovietų hierarchijos sluoksniuose, bet ypatinga daug jų karininkijoje ir ... KGB.

Į dešinę kryptį ir neemigruojantieji rusų disidentai. Stačiatikių tikėjime jie mato triumfą ir prieš marksizmą, ir kapitalizmą, kurie abiejį griūva. Veikia ir Kinijos baimė. Jei su Kinija nebūsiu susitvarkyta greitai, vėliau tai galės sulaukyti kiniečių-amerikiečių susitarinimas, kas tik dar daugiau pažadins rusišką nacionalizmą.

'Solženicinas' - rašo Olga - 'sąmoningai nenori žadinti nacionalistinius jausmus, tačiau instinktyviai jies jiems simpatizuoja. Jo paties pažiūros yra išsaknyjusios Rusijos dvasioje, nepalietos vakarų demokratinių tradicijų. Ir jei kada nors Rusijoje išgalės dešinė, Solženicinas, vienas iš Rusijos pranašų, galės triumfalai grįžti namo.'

Kalbant apie Solženiciną... Kalugoj nuteistas Ginzburgas buvo spaudoje kaltinamas ir tuo, kad dalinęs Sovietijoje Solženicino honorarą, gautą už Gulago Archipelagą. Faktinai jis tik parūpinęs sėdinčiųjų kalėjime, ištremtųjų ir paleistųjų disidentų adresus, kuriems iš Šveicarijos per 'Vnešposyltorg' buvo siunčiamos pašalpos. Iki šiol per \$350,000. Iš pradžių sovietų valdžia sau mokėdama atimdavo 30%, o vėliau visus 80%.

Prieš teismą, sovietų spauda jam primetė Solženicino fondo pinigų dalinimą ir tiems kurie dalyvavo sovietų piliečių masinėse žudynėse, atseit šaudė žydus. Oficialiai tuo jis nebuvo kaltinamas. Jam buvo primestas paskelbimas pagrindžio laikraščiuose apie sovietų psichiatrijos praktiką ir Rygos uosto darbininkų streiką bei turėjimą Solženicino veiklą ir Frankfurturte leidžiamo emigrantų 'Posev' laikraščio. Po nutiesimo iš minios gatvėje pasigirdo pasigailėjimas, kad ... Hitleris neišžudęs pakankamai žydų.

kad šaltojo karo vadų ir Kissingerio politika išplaukusi iš įsitikinimo, jog JAV dar pirmąja, bet faktinai didžiųjų valstybių manipuliacijų laikotarpis jau baigėsi. Galutinai tai įrodė, 1975 m. ūkinė krizė, naftos embargo ir sovietų intervencija Afrikoje. Nuo to laiko amerikiečiai jau turi tartis su savo sąjungininkais, bet ne jiems diktuoti. Ateičiai turinti būti sudaryta kokia nauja pasauliui tvarka — World Order, bet tai labai komplikotas darbas, reikalaujantis naujo... elito. Spauda turinti suvaldyti savo alkį sensacijom, kongresas turi kai kur palikti laisvas rankas vyriausybei, kitaip neįmanoma vesti bet kokios politikos. Ar tam tinka Carterio administracija ir iš viso amerikinė santvarka? Ar ji tinka ir prasidėjusioj Interdependence laikotarpyje? Ar nereikalinga ir čia revoliucija ar bent paspartinta evoliucija? Tai vis klausimai, kuriems atsakymo ilgai ieškosime.

WANTED EXPERIENCED
SPRINGMAKERS
COILER SETUP
TORSION SETUP
QUALITY CONTROL
INSPECTOR
FOUR-SLIDE SET, UP
FOUR-SLIDE TOOL MAKER
SECONDARY SET UP
TOOL & DIE MAKER
MINIMUM OF 2 YEARS EXPERIENCE IN SPRING INDUSTRY.
TOP WORK CONDITIONS AND BENEFITS.
CALL JERRY O'CONNOR COLLECT
615-396-2167
NEWCOMB SPRING OF
TENNESSEE (25-31)

WANTED 1ST CLASS
MACHINISTS
We're small, fat growing company that believes in high-quality and good working relationships.
ENGINE LATHE & MILLING MACHINE OPERATORS. Must have job shop experience and be able to set up work from blue prints & close tolerance. We offer excellent wages, company paid medical, life insurance and pension plans... and a chance to grow with us.
AKRON EXTRUDERS, INC.
1119 Milan Street
Canal Fulton, Ohio 44614
(216) 854-4111 (27-29)

SHOP FOREMAN
Near west Side Cleveland Co. has an immediate opening for a shop foreman. This is a "hands-on" position requiring extensive knowledge of machine tools, maintenance and repair of same. Must be able to read blue print and carry out verbal and written production orders. Some supervisory and training experience is required. This position will lead to eventual advancement to Shop Supervisor. Substantial benefits packet. Send brief resume and salary requirements to:

THE ASTRUP CO.
2937 West 25 Street
Cleveland, Ohio 44113
Att. Mr. R. L. Bishop

An Equal Opportunity Employer M/F (27-29)

Wanted Journeymen
OR
1st Class Skilled
DIE MAKERS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Personnel experienced in building quality progressive dies for automotive and furniture industries. Wages based on abilities and dependabilities.
MAJOR MEDICAL INSURANCE.
LIFE INSURANCE.
INCOME PROTECTION.
PAID HOLIDAYS.
VACATION PAY.
These jobs are permanent who want to grow with the company.
MIDWAY DIE AND
ENGINEERING
844 S. MAIN
WAYLAND, MICH. 49346 (27-31)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9
TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DISIDENTŲ TEISMAI

Disidentinis judėjimas drebina komunistinės rusų imperijos pagrindus. Raketomis, atomo bombomis, tankais iki dantų ginkluota komunistinė Rusija pabūgo savo piliečių noro turėti laisvesnį žodį, žmoniškesnes gyvenimo sąlygas, konstitucijos garantuotas pilietines teises.

Liepos pradžioje suorganizuoti teismai Vilniuje — Viktorui Petkui, Maskvoje — Anatolijui Ščaranskui ir Kalugoje — Aleksandrui Ginzburgui, parodė Kremliaus valdovų baimę laisvesniam žodžiui, tikėjimui ar galvojimui. Teismo paskyrimas aukštų bausmių — visai nenusikaltusiems žmonėms ir izoliavimas laisvės siekiančių nuo visos visuomenės, Kremliaus valdovus degreduoja į pačias žemiausias kategorijas. Panašūs persekiojimai vyksta visuose komunistinė vergiją nešančiuose kraštuose.

Pažiūrėkime, kaip reaguoja Vakarų pasaulis, ypač JAV. Amerikos spauda, radijas ir televizija, paskutinę savaitę kalbėdama žmonių apie žydų tautybės teisiams asmenis: A. Ščaranskį ir A. Ginzburgą, visai neužsimindami apie lietuvių Viktorą Petkų.

Kad tokie dalykai būtų dėjęsi Izraelio valstybėje, visiškai neįsistebėtumėm, nes jos pareiga ginti savo tautiečius, bet kad buvo įkinkyta JAV žinių agentūros ir perdavimo priemonės, ginti tik vienos tautybės teisiams asmenis, eiliniams piliečiams yra visiškai nesuprantama.

Ir gėda ir apmaudas ima JAV piliečius, kad kongresas ir net prezidentas gina tik vienos tautybės asmenis.

Labai nemalonu priminti, kad šiuo atveju, Sovietų Sąjunga (tikriausiai komunistinė Rusija) teisia visokių tautybių asmenis, o JAV ir jos žinių agentūros gina tik vienos tautybės žmones. Tiesa, daugiausiai Kremlius išleidžia iš savo rojaus išvykti žydų tautybės asmenims, bet yra išleidę ar ištrėmę ir vieną kitą rusą (Solženicynas, Amalrikas), lietuvių (T. Venclovą), uk-

rainietį (Grigorenko) ir kt. Taip pat tiesa, kad JAV suteikia prieglobstį ne vienam politiniam pabėgėliui ar tremtiniui.

Prezidentas J. Carteris pabandė dabartinę palestiniečių padėtį spręsti, bet žydai pakėlė tokį triukšmą, kad ir vėl viskas nutilo. Prezidentas pažadėjo parduoti kovos lėktuvų ir Izraeliui ir arabų valstybėms, bet kilo toks lermas ir buvo sukeltas kongresas, kad net TV vienas pranešėjas suabejojo, kas turės JAV kongrese didesnę įtaką: ar Amerikos prezidentas J. Carteris ar Izraelio min. pirm. M. Begin.

Pastarieji Rusijos teismai, dėka žinių agentūrų skelbimo, taip buvo išryškinti, kad ir eilinis Amerikos pilietis pradėjo galvoti, kodėl dėl tų dviejų žmonių keliamas toks didelis triukšmas, kai apie kitus vos užsiminama vienu kitu žodeliu, o dažnai ir visai nutylima.

Niekas neneigia teisės ginti savo tautiečius, bet plačioji masė turėtų būti informuojama ir apie kitus disidentus. Turime ir gražių pavyzdžių — tai Simas Kudirka, kuris su visa šeima buvo išleistas iš Sovietinio kalėjimo ir apsigyveno šiame krašte, dėka visų bendrų pastangų.

Lietuviai ir kitos tautos dėkingos JAV prezidentui ir jo vyriausybei, už suteiktą prieglobsčio teisių politiniams pabėgėliams, bet taip pat nori, kad ir šiuo atveju Sovietijoje nuteistieji nebūtų rūšiuojami.

Po teismo, per TV žinias jau pradėjo kalbėti apie Ščaranskio ir Ginzburgo iškeltimą į Rusijos šnipus areštuotus Amerikoje, visiškai neminint V. Petkaus, lyg jis yra ne žmogus ir nereikalingas pagalbos.

Vardan tiesos, teisingumo ir padarumo turi būti rūpinamasi visais disidentais, ne tik vienos tautybės žmonėmis.

Visi lietuviai subruskime ir laiškais ar telegramomis prašykime JAV prezidentą, Valstybės departamentą ir savo valstijos senatorius bei kongresmanus, kad disidentas Viktoras Petkus, ga-

REGINA ŽYMANTAITĖ — VISUOMENINIŲ POLITINIŲ MOKSLŲ MAGISTRĖ

Regina Rūta Žymantaitė, Dirvos spec. korespondentė prie Jungtinių Tautų, į gyvenimą žengti pradėjo Winipege, Kanadoj, kur ji lankė "St. Mary Academy for Women". Vėliau "Loretto College High School", Royal Conservatory of Music of Toronto", lankė 5 metus Toronte. Persikėlus į New Yorką lankė "Academy of Mt. St. Ursula" ir "Rhodes Academy", o taipgi "American Academy of Dramatic Arts". Hunter kolegijoje New Yorke baigė Political Science" ir "Art History" mokslus bakalauro laipsniu. Dabar nesenai gavo magistrės laipsnį iš (Russian Area Studies) The Origins of the Lithuanian Social Democrat Party".

Šitai temai ji naudojo visus prieinamus istorinius šaltinius pradedant 18 šimt. iki sovietų okupacijos keliomis kalbomis. Šioj studijoj yra į laisvą pasaulį iškeltos lietuvių tautos kovos už laisvę, tautos laimėjimai ir kančios.

Regina lygiagrečiai reikėsi ir lietuviškam pasauli. Lituanistinę mokyklą baigė Toronte, priklausė tautinių šokių grpei ir sporto klubui Aušra krepšinio komandoj. Daug kartų kalbėdavo k a n a d i e č i a m s kviečiama Lester Pearson, vėliau buvusio ministro pirmininku tema "Ką man reiškia laisvė", įjungdama vis galimai daugiau lietuvišką aspektą.

Ji yra išklausiusi žurnalistikos kursą ir Hunter kolegijoje New Yorke redagavo studentų archeologijos klubo leidžiamą Newsletter,

vęs didžiausią bausmę, būtų prijungtas prie kitų dviejų ir išleistas į laisvę. (aj)

rašė į kolegijos leidžiamą Newspaper. Šiuo metu yra Dirvos korespondentė Jungtinėse Tautose.

New Yorke Regina įsijungė ir į visuomeninę lietuvių veiklą. Priklauso LMF klubui, Pabaltijo Moterų Taryboje ir Tautinės Sąjungos Richmond Hill skyriui. ALTS deleguota į Lietuvių Tautinį Sąjūdį, kuris dalyvauja VLIKo Taryboje.

Nors, kaip matome, Regina įvairiose mokslo srityse yra toli pažengus, bet jos mama dr. G. Žymantienė sako, jog ji būtų dar laimingesnė, jei duktė parsineštų med. gydytojos diplomą, kuris tikrai įtaigoja suteikti daug gero žmonijai, o mokytiis juk niekad nevėlu.

Linkime naujai magistrei sėkmės.

NEOLITUANŲ IŠVYKA

Korp! Neo-Lithuania Vyriausioji Valdyba ruošia 2-jų dienų išvyką š. m. rugsėjo 2-4 dienomis (darbo dienos savaitgalyje) Tabor Farmoje, Sodas, Michigan.

Išvykoje pramatyta aktualūs pašnekesiai, simpoziumas, paskaitos, šokiai ir įvairūs sportai.

Renkamės visi rugsėjo 2 d. (šeštadienį), 10 val. ryto Tabor Farmoje ir 12 val. įvyks oficialus išvykos atidarymas.

Vyr. Valdyba maloniai kviečia visus korporantus su šeimomis išvykoje dalyvauti.

• Šaulių kultūrinė stovyklą įvyks liepos 29-30 d. Gintaro vasarvietėje Union Pier, Mich. Pagrindinis paskaitininkas bus dr. kun. J. Prunskis. Stovyklos vadovu bus Pranas Tamkus, stovyklos gydytoju dr. K. Pau-tienis.

PRO ŽIŪRONĄ

NESUSIPRATIMAS, ar ...?

Š.m. birželio mėn. numeryje Pasaulio Lietuvis paskyrė visą puslapį laišku, kritikuojantį Clevelando skautų vadovų pasisakymą už vieno oficialaus Vasario 16 d. minėjimo rengimą vietovėje.

Nebūtų jokios nuostabos, jei A. Laukaitis nebūtų taip radikalai prasiilenkęs su faktais, ir jei užmetimai turėtų pagrindą. Bet - valia kiekvienam skaityti tarp eilučių ir net mėginti įtaigoti kitus.

Klausimas palieka gyvas - redakcijos atranka. Jokia paslaptis, kad ne visa siunčiama medžiaga patenka į spaudą. Ir jei redaktorius, būdamas susipažinęs su liečiamu klausimu, rado laišką tinkamu Pasaulio Lietuviai - šalia net neįdeiant liečiamo 4 sakinių pareiškimo - tendencingumas kalba už save.

Ironiška, kad Clevelando skautų veikla yra totaliai priešinga daromiems užmetimams. Ironiška, kad Nepriklausomybės šventės prasmė mėginama paaiškinti Vyčio Kryžiumi apdovanotam savanoriui kūrėjui, kad Sibiro trėmimai primenami dar ir dabar to pasėkoje atskirtų šeimų nariams ...

Pastaba apie 'praėjusius laikus' sukelia dar mažiau džiuginančias asociacijas.

Ko siekiama iš tikro? Ar, nežiūrint visų išgyvenimų, dar vis nesame pakankamai priaugę, dideli, kad sugebėtume pamatyti savo klaidas? Ar negalime pareikšti prideramo respekto išdrisusiems prasiveržti iš 'minios' lygio? Negi savo 'didybė' visada tegalėsime įrodyti tik tempdami kitą žemyn kad ir tariamų 'kalčių' sąskaiton? Ir bendruose reikaluose?

Gal kartais nebūtų pro šalį pasižiūrėti ir į skautų inasą pačios LB veikloje Clevelande.

O kas liečia mūsų (kartu ir LB narių!) paramą skautų mugėse - geriau nesigirkime; einame ir išperkame (gana pigiai) savo vaikų darbus ir (visai be pinigų) vadovų idėtas širdį, pastangas ir meilę. Gi paskui, visas jų pelnas - per vaikus - grįžta ir vėl mums ...

Ir norisi Clevelando Skautų Vadovų atsiprašyti, kaip LB nariui, kad tokie neužtarnauti ir nepagrįsti užmetimai rado vietos Lietuvių Bendruomenės oficioze.

Tikime, kad Skautija bus pajėgi ugdyti tikrai ne 'mužikų' klasę, bet asmenybes drįstančias galvoti, siekti ir respektuoti.

Ego

Diplomatijos paraštėje (64)

Vadovas Sidzikauskas

Trumpos privilegijos

Naujas mano kacete etapas prasidėjo, kai mano prieteliai sudarė man galimybę pereiti į vadinamą H. W. L. (Hauptwirtschaftslager der Waffen SS), komandą ir drauge su tuo į kitą švaresnį bloką, Nr. 10. Toji komanda kuriai priklausė apie 130 suimtųjų, aptarnavo maisto sandėlius, iš vagonų iškraudavo ir susandėliuodavo maišus miltų, cukraus, razinkų, saldinių, dėžes vyno ir pakus cigarečių. Visos apylinkės esesininkai atvažiuodavo į čia tu gerybių parsivežti. Prie sandėlių H. W. L. komanda turėjo savo raštinę, kuri apskaičiuodavo normas, išrašydavo sąskaitas ir pan. Mirus vienas tos raštinės tarnautojui į jo vietą mano prieteliai įstatė mane, patarę man nuduoti mirusiojo draugą, kilus iš tos pačios vietos, nors aš jo visai nepažinojau. Mat raštinės priežiūrėtojas esesininkas buvo jį pamėgęs. Mano gyvenimo sąlygos ir vėl pagerėjo. Švarus raštinės darbas pastogėje ir lengvesnis priėjimas prie valgomų daiktų lengvino kaceto dienas.

Vienas lenkas dirbęs sandėlyje, panoro, kad pietų pertraukos metu aš jį pamokyčiau filosofijos, politikos ir kitų dalykų. Jis man atsilygindavo cukrum ir razinkomis, kuriuos reikėdavo suvalgyti išvietėje, kad nesusektų esesininkas.

Sandėliuose dirbantieji buvo išgudrę pradurti cukraus maišus, ir per labai mažą skylutę, tam tikru siurbliuku, ištraukti tiek cukraus, kad maiše nepalikėtų žymės. Retkarčiais tekdamo paragauti ir vyno. Sandėlininkai vartodavo tokią techniką: į vyno bonką įgrūdę kamštį ir vyną išgėrę, numušdavo bonkos dugną, išimdavo kamštį, juo vėl užkimšdavo bonką. Priežiūrėtojai konstatuodavo, kad tam tikras bonkų kiekis sudužo transporto metu.

Į Auschwitzą turėjo atvežti tam tikrą kontingentą kalinių moterų. Kad stovyklos moteriškąją dalį atskyrus nuo vyriškosios, naktimis kalinius varė statyti aukštą akmenų ir plytų sieną. Betkoks kontaktas tarp abiejų lagerio dalių buvo griežtai uždraustas. Vieną dieną į mano komandos raštinę atvedė dvi žydaites, atvežtas iš Slovakijos sostinės Bratislavos. Tuo būdu raštinėj dirbome penkiese — trys vyrai ir dvi moterys. Kai esesininkai iš raštinės išeidavo, mes vogčiomis su jomis pasikalbėdavom. Kartą viena tų žydaičių man pasakė, kad jos bloke, antrojo aukšto lovoje, mieganti vokietaitė iš Darmstadto, pagarsėjusi

aiškiaregė, pranašavusi net pačiam Hitleriui, bet dabar patekusi į nemalonę ir atsidūrusi kacete. Ji man pasiūlė ant popieriaus skiautėlės parašyti mano gimimo datą ir pasirašyti, prizašdama tą popieriuką prašmugeliuoti pro sargybas ir perduoti aiškiaregei. Maloniai nustebau, kai kitą rytą jį man perdavė pranašystę, kuri bent iš dalies vėliau išsipildė, ir portugališkų sardinkų dėžutę. Ji man pranašavo greitą išėjimą į laisvę ir apsigyvenimą Amerikoje, kas tuo laiku buvo sunkiai įtikėtina. Po to, beveik kas rytą, aiškiaregė man atsiųsdavo kokį nors daiktėlį, kaip kad kšnelį duonos, ar sūrio, nosinę, dantims pastos ir pan. Tačiau ir šiai, palyginant pakenčiamai padėčiai, netrukus atėjo galas.

Vieną šeštadienį, kai mūsų komandos nevedė į sandėlius dirbti, o sandėlio esesininkai buvo išvažiuavę linksmintis į miestelį, keturi mūsų komandos nariai, pasiėmę tuščią "liorę", (pačių traukiamą vežimą), ir į ją sumetę darbo įrankius, lopetas ir kt., tam kad vartų sargybiniai jiems leistų išvažiuoti, nuvyko į mūsų darbovietę H. W. L., apie porą klm. nuo stovyklos. Iš esesininkų namų pasivogę tris ten rastas uniformas, jomis apsirengę. Ketvirtąjį, kuriam neturėjo uniformos, surišo ir įmetė į ten stovėjusį esesininkų automobilį, ir per visas lagerį supusias sargybos linijas laimingai pravažiavo su paaiškinimu, kad vežą pagautą šnipą, kurį pagal gautą įsakymą turį skubiai pristatyti į tos srities Waffen SS būstinę.

Sunku aprašyti kas dėjos stovykloje, kai buvo susektas jų pabėgimas. Bėglių paimtas automobilis sekančią dieną buvo rastas Beskidų kalnuose už kelių dešimčių kilometrų nuo Auschwitzo. Stovyklą nusiaubė nerimastis ir šūrupą kėlusį nežinia kokia bus kaceto administracijos reakcija ir hausmė. Nors ir buvome įspėti, kad už vieną

pabėgusį bus sušaudoma 10 kalinių, tačiau nesinorėjo tikėti, kad sušaudytų 40 nekaltų žmonių. Vieni spėliojo, kad visą mūsų komandą nuvarys į "baudžiamąją kuopą", (strafkompanie), kas tikrumoje būtų lygų mirčiai — beveik niekas gyvas iš ten negrįždavo.

Pirmadienį mūsų komandos nevedė į darbą, bet paliko stovyklą. Pasklido žinia, kad kaceto komendantas ir viršininkas tuo reikalu telefonu kalbasi su Himmleriu, laukia jo nutarimų. Pagaliau mums paskelbė sprendimą, jog visa mūsų komanda išvaroma prie sintetinės gumos fabriko, Buna vadinamo, statybos darbų, apie 10 klm. nuo stovyklos. Iš, palyginti švaraus, 10-jo bloko, mus suvarė į dvokiantį 18-ąjį bloką. Buvome taip sugrūsti, kad siaurutėlėse lovose turėjome gulėti po 2, ir tai kitaip netilpome, kaip tik sugulę vieno galva — kito kojos. Atsitiko tai 1942 m. vasarą.

Gongas žadino mus vos praačius, kolona pėsčiomis žygiavo į geležinkelio stotį, kaip silkes sugrūdavo į prekinis vagonus ir veždavo į Buną. Saulei negailėstingai kaitinant, alkani ir ištroškę, visą dieną turėjome kasti žemę ar atlikinėti kitus statybos darbus. Tokiu pat būdu sugrąžinti vėlai vakare į stovyklą rasdavome kitus jau po patikrinimo ir po vakarienes.

Iš Bunos dienų prisimenu tokį mane giliai sukrėtusį įvykį. Po darbo atėjome prie geležinkelio sustojimo vietos, susėdę ant žolės laukėme traukinio. Staiga pasigirdo mūsų komandos "capo" balsas, ar mūsų tarpe yra, kas moka prancūziškai ir galėtų būti vertėju. Man pasisiūlius, capo prašė mane paklausti su juo kalbėjusį prancūzą, ko jis nori. Prancūzas prašėsi sušaudomas. "Kodėl", paklausiau aš. "Aš galiu pakelti darbą ir alkį, bet kad mane ant kiekvieno žingsnio muštų ir kitaip koneveiktų, aš negaliu pakeisti. Veliju mirti", atsakė jis. Sakėsi Pa-

ryžiuję turįs šeimą, žmoną ir tris vaikus Mano jam išverstis "kapo" ramimais ir įkalbinėjimais, kad visų kalinių pareiga yra stengtis ištvirti ir tikėtis sugrįžti prie šeimos, nes ir dabartiniai mūsų vargai nėra amžini, prancūzo nusistatymo nepakeitė. "Tavęs sušaudyti aš negaliu", pagaliau pa-

sakė "kapo", "bet esi laisvas nueiti už nustatytos zonos ribos, kur sargybiniai tave nušaus". Tą dieną prancūzas su mumis grįžo į stovyklą, tačiau kitą dieną jis nuėjo "ant dratų" ir jo numeris buvo išbrauktas iš sąrašų.

(Bus daugiau)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS:

Rugsėjo 17 — \$845.00 Rugsėjo 22 — \$845.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Rugpjūčio 6 — \$1245.00 Rugsėjo 3 — \$1195.00
Gruodžio 22 — \$1045.00

Visos grupės aplankys Kauną ir Trakus. Prie šių visų grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Dėl smulkesnių žinių ir registracijos kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Ištaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Norintiem atskirti gimines iš Lietuvos sutvarkom išskiriam dokumentus.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Joninių nakties raštai (2)

ILGIAUSIŲ METŲ DIENA

Jūratė Statkutė de Rosales

Tikrosios mūsų senųjų Joninių prasmės turėtume ieškoti ne paparčio žiedo pasakose, o išpūdingai gilių filosofijos persunktose dūkiškose Joninių tradicijose, kurių aprašymą mums patiekia Jadvyga Čiurlionytė savo atsiminimų knygoje ("Atminimai apie M. K. Čiurlionį", Vilnius 1970):

"O mūsų Joninės buvo tikra šventė. Gal jos ne visai panašios į tas tradicines jaunimo šventes su dainomis, juoku ir linksmybėmis. Tai nebuvo triukšmingas jaunatviškas dūkimas, burtų ir išdaigų mišinys, bet rimtis ir gilus susijaudinimas. Ir dabar prisimenu Kastuką, susimasčiusi ir su tokiu susižavėjimu išžiūrėjusi į liepsnojančią laužą, toks jis atrodė laimingas ir tokią palaimą skleidė jo gilus akių žvilgsnis ir reikšminga šypsena, taip mums gera buvo tokioje šventoje tyloje, o paparčio žiedo niekas nėjo ieškoti — jis kažkodėl buvo užmirštas."

Ne be reikalo paparčio žiedas buvo užmirštas. Mano manymu, paparčio žiedo

ieškojimas yra pati neskonigiausia Joninių dalis. Nepalyginti prasmingesnės būdavo Čiurlionių dūkiškos Joninės, kuriose gilaus susikaupimo metu dalyviai vienu simboliniu žestu sujungdavo keturių didžiųjų pasaulio energijos pradų pagerbimą: žemės, ugnies, vandens ir oro.

Neteisingai modernioji kalba vadina senųjų kultūrų tetrarchiją (žemę, orą, vandenį ir ugnį) "elementais". Tai nebuvo elementai, o gamtos energijos pasireiškimai, suteikę mūsų protėviams jų galią. Tik pasiklausykime kaip tuos keturius energijos pradus aprašo sanskrito Bhagavad Gitos XI. 39 posmas:

"Veja, gema (d)eginy, varuma, atmaina, pradžia pati — iš jūsų (sėmės) mūsų protėviai galią."

Žemė yra gimdytoja-maitintojė, augalų germinacijos ir augimo paslaptį turinti jėga; vandens srovė yra Varūnas varantis laivus, sėlius, gabenantis prekes; vėjas gi veja malūno sparnus, laivo bures; o ugnis-kombustija iki šiai dienai yra mūsų dabartinės kultūros pagrindinis energijos šaltinis.

Kada, jei ne ilgiausią metų dieną, privalo žmogus pagerbti jam gamtos suteiktus jėgos šaltinius? Ir kaip?

Kaip tuos keturius, vieną kitam priešingus, gamtos pradus galėtume atžymėti viename daikte, vienu žestu? Pagalvok, skaitytojau, kaip Tu išsprestumei šį klausimą? Antai sugalvok tobulą, poetišką, lengvai pagaminamą daiktą, sukurk tokią patrauklią ir prieinamą tradiciją kuri išsilaikys tūkstančius metų gyva, ir

sujunk į vieną žemę, ugnį, vandenį ir vėją. Pabandyk.

Mūsų protėviai uždavinį išsprendė pačiu tobuliausiu ir gražiausiu būdu. Pasiklausykime Čiurlionytės aprašymo:

"Jau popiet seserys su draugėmis ėjo į pievą, į beržynėlį gėlių ir žolių prisiskinti. Parėjusios nupynė vainikus — kiekvienam po vainiką. Broliai pripiastė plonų lentelių, per vidurį lentelės įkalė po vinį žvakei užmauti. Ant kiekvienos lentelės padėjo ir pritvirtino po vainiką. Saulei leidžiantis išėjome pro daržus ir per rugių lauką prie Nemuno, dar už Mizarų kaimo. Ten jau buvo brolių atplukdyti du mūsų laiveliai, kuriais persikėlėme kiekvienas su savo vainiku į kitą Nemuno pusę. Pririnkę sausų šakų, ant kalno užkūrėme laužą. Tai buvo ženklas, kad Joninės jau prasidėjo. Ir buvo tylu ir gražu. Pamažu tempo. Prasidėjo trumpa, bet tamsi naktis. Tyla neilgai truko. Iš tolo pasigirdo vyriškų balsų dainuojama daina..."

Tęsiasi gilaus susikaupimo prie laužo aprašymas, jaunimo kalbos, vyrų šokimas per ugnį. Po to:

"...kai dangus prasiblaivė ir viena po kitos sušvito žvaigždės, mes atsisveikinome su naktigoniais ir patraukėme prie Nemuno."

"Čia prasidėjo gražiausia mūsų Joninių dalis. Išplaukę į vidurį Nemuno, paleidome ant vandens kiekvienas savo vainiką. Žvakutės mirksėjo tamsoje, o mes, kiekvienas išžiūrėjęs į savo spingsinčią ugnelę, burėme, katras ilgiau gyvensime. Kartais pakildavo vėjas, ir mūsų žvakutės vieno po kitos imdavo gęsti. Tada priplaukę, pagaudavome jas ir vėl uždegdavome. O ramų vakarą žiburėliai ilgai spingsėjo, vienas greičiau nutoldamas, kitas atsilikdamas. Tada atrodė, kad iš dangaus į žemę persikėlė žvaigždės ir nedrąsiai mums mirksi nakties glūdumoje. O mes vėjames paskui, nes jos taip pat traukia ir užburia, kaip tos didžiosios, danguje spindinčios."

Štai ir turime: gėlių vainikas kuriame glūdi žemės jėga, žvakė (ar senovės deglas?), ugnį pučiantis ar užpučiantis vėjas, ir visa tai nešanti vandens srovė. Pridėkime prie to žvaigždėtą vasaros naktį, plaukiančių liepsnelių atspindį vandenyje, paupio laužų žaidžras, tolimų dainų atgarsį — ach, ar gali būti kas gražesnio, kaip tokios Joninių nakties išgyvenimas? Neveltui Čiurlionytė prisimena Dūkijos Jonines su giliu susijaudinimu:

"Ar gali būti kas gražiau, kaip gūdžios nakties viduryje

SENSACINGAS RADINYS

Jūratė Statkutė de Rosales "Dirvos" 27 n-ryje pranešė apie du Venecuelos nacionalinėje bibliotekoje aptiktus Naujojo Testamento leidimus lietuvių kalba. Ačiū jai už tokios svarbios žinios paskelbimą, nes ji, ir pati nenujausdama, užėjo nepaprastą atradimą — L. Rėzos vertimo 1861 m. laidą, kuri mūsų bibliografams tebuvo žinoma tik iš antraeilių šaltinių, nes iki šiol jokioje bibliotekoje nebuvo surastas nė vienas jo egzempliorius. Kaip su S. Bitnerio vertimo 1866 m. laida, tuo tarpu nėra progos patikrinti.

Autorė teisingai spėja, kad vieno vertimo kalbą yra taisęs Fr. Kuršaitis; teisingai pastebi antrojo kalbą esant archaiškesnę — S. Bitneris jį išvertė daugiau kaip šimtu metų anksčiau. Štai trumpa abiejų vertimų istorija, pasinaudojant Vaclovo Biržiškos "Senųjų lietuviškų knygų istorija" ir bibliografijos veikalų duomenimis:

1. Vieno žymiausių Mažosios Lietuvos literatūrinio ir kultūrinio gyvenimo ugdytojų Liudviko Martyno Gedimino Rėzos sumanymu ir rūpesčiu 1809 m. sudaryta komisija naujam biblijos vertimui į lietuvių kalbą parengti. Komisijoje dalyvavo besikeičias dvasiškių būrys, tačiau didžiąją darbo naštą ant savo pečių nešė ir vertimą redagavo pats L. Rėza, ir 1816 m. Karaliaučiuje buvo išleista "Biblia, tai esti wissas Szwentas Rasztas Seno ir Naujo Testamento...", kurio su Britanijos Biblijų draugijos parama atspausdinta 3000 egz., kar-

tu atskirai tuo pat tiražu atspaudžiant ir "Naują Testamentą mussu Pono bey Iszganytojo Jėzaus Kristaus". Metams bėgant, pačiam L. Rėzai vertimą tobulinant, Tilžėje buvo atspausdinti dar keli abiejų knygų leidimai.

Po L. Rėzos mirties leidiniais pradėjo rūpintis Fr. Kuršaitis, kuris pirmąjį kartą išleido be pataisymų, bet 1858 ir 1861 m. (taigi, mūsų čia minimą) jau stipriai pataisęs. Tačiau iš pagrindų vertimas buvo pataisytas 1865 m. leidimui (tai greičiausiai tas, kurį autorė turi savo bibliotekoje). Po Fr. Kuršaičio vertimą taisė ir kiti, ir nauji leidimai buvo kartojami iki po II pas. karo.

2. Samuelio Bitnerio, tuomet Naujamiesčio pamoklininko, vertimą pradėjo taip pat grupė dvasiškių, tačiau, darbo nebaigus, sudegė Biržų klebonija, o su ja ir rankraščiai. Atrodo, kad S. Bitneris savo darbo dalį išsaugojo ir toliau Naująjį Testamentą vertė jau vienas. Vertimu susidomėjusi Prūsijos valdžia, paskyrė pinigų jam išleisti, bet pareikalavo, kad jis būtų pritaikytas ir Maž. Lietuvos gyventojams. Todėl to leidimo tekste pilna skliaustelių su įterptais sinonimais ir pati knyga gavo antraštę: "Naujas Testamentas Lietuwiszkas, su didžiu dabojimu perguldijtas ir Lietuwninkams tiek Karalisteje Prussos tiek ir Didžioje Lietuvoje... sudawaditas" (1701 m. Karaliaučiuje).

Bado ir maro epidemijoms bei kitoms katastrofoms nusiaubus Maž. ir Didž. Lietuvą, sekanti laida pasirodė tik 1844 m. — jau rusų cenzūros Vilniuje aprobuota, bet dar gotiškais spaudmenimis. Kodėl ji išleista tuo metu, kai jau buvo plačiai žinomas L. Rėzos vertimas? Tur būt, pastarasis nebuvo leidžiamas įgabenti į rusų valdomas sritis.

Kodėl Venecueloje rasta 1866 m. laida atspausdinta lotyniškais spaudmenimis? Tenka spėti, kad tai jau buvo religinės šalpos akcija paremti Didž. Lietuvos evangelikams, iš kurių jau buvo atimta spaudos laisvė. Naudodami šį, o ne L. Rėzos vertimą, leidėjai tikėjo, kad jis Didž. Lietuvoje bus suprantamesnis.

Būtų naudinga, kad pranešimo autorė paruoštų smulkmenišką bibliografinį abiejų leidinių aprašymą ir jį paskelbtų.

Jonas P. Palukaitis

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

- A. Praškevičius, Cleveland 7.00
- K. Žygas, Cleveland 2.00
- V. Guzulaitis, North Kingstown 5.00
- B. Juodelis, Downers Grove 2.00
- K. Balčiūnas, Lemont 2.00
- A. Ščiuka, Rochester 3.00
- J. Grėbliuskas, Chicago 5.00
- A. Povilaitienė, Omaha .. 5.00
- K. Morkūnas, Phoenix .. 7.00
- E. Kilikevičienė, Detroit 7.00
- O. Šilienė, W. Miami 2.00
- J. Kazėnas, Cleveland .. 2.00
- P. Ausiejus, Avon 3.00
- K. Vaitaitis, Westbrook .. 5.00
- A. Beresnevičius, Webster 7.00
- D. Mikoliūnienė, Cleveland 10.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvi kailininką Chicagoje

NORMAN BURŠTEIN

185 N. Wabash Ave. Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:

krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

TERORO FENOMENAS (2)

Apie lietuvišką įnašą jo aiškinime

Vis dar sunku susigyventi su mintimi, kad prezidentas Kennedy buvo nužudytas vienišo teroristo. Beveik kas metai pasirodo knygos, kuriose iškeliamos įvairios teorijos, prileidžiančios, kad už Oswaldą stovėjo KGB, Fidel Castro ar bent kokie vietiniai politikieriai. Taip pat ir skaitant apie teroro bangas V. Vokietijoje ir Italijoje nenorime sutikti, kad tai būtų pavienių smulkių grupelių darbas. Koks tikslas žudyti pakeičiamus asmenis, iš kur ginklai ir pinigai? Į tą misteriją šiek tiek šviesos gali atnešti ir mūsų įnašas į terorizmą - prieš 49 m. įvykęs pasikėsinimas nužudyti min. pirm. Augustiną Voldemarą. Kaip jau minėjome, tuo reikalu Lietuvoje išėjo atskira knyga - Andriaus Bulotos 'dokumentinė apysaka' Limuzinas Nr. 4 - su istorijos prižiūrėtojo R. Šarmaičio pastabomis. Kodėl ji tik dabar (paruošta spaudai 1977.X.6) išleista?

Ji sutapo su bendra Sovietijos akcija, norinčia įrodyti, kad pasikėsinimai prieš atskirus asmenis yra kompartijos smerkiami. Su tuo nesunku sutikti. Kokia prasme nužudyti Kennedy, Aldo Moro, kuris buvo 'istorinio kompromiso' tarp krikdėmų ir komunistų autorius, ar mūsų Voldemarą, kuris buvo įsitikinęs, kad teisinga Lietuvos užsienio politika yra bendravimas su kaimyninėm Vokietija ir Sovietų Sąjunga bet ne pasitikėjimas tolimais Vakariais. Juk nuo to principo Lietuvos užsienio politika kaip tik pradėjo tolintis Voldemarą pašalinus. Pasak

Bulotą ir Šarmaitį, atentatą suruošė maža aušrininkų grupelė, susižavėjusi rusų kairiųjų 'narodnikų' filosofija, paties Lenino sukritikuota. Jei pasikėsintojai būtų paskaitę Lenino raštus, kurie iki 1928 m. - t.y. prieš atentatą Minske buvo ir lietuviškai išleisti, jie būtų išmintingesni. Tas neapsiskaitymas 'ir privedė prie klaidingų veiklos žingsnių ...'

Kompartijų tikslas esąs paruošti valdžios perėmimui dirvą. Tik kai ji esanti paruošta, tada vienaip ar kitaip smogti. Čia reiktų pridurti, kad pats Leninas, dar būdamas ne valdžioje ir neišcenzuruotas, buvo kitokios nuomonės. Toji daugiau ar mažiau sutampa su Italijos 'Raudonųjų Brigadų' pažiūra. Žinia, kai sykį Leninas pateko valdžion, tada su teroro veiksmais jam jau nebuvo pakeliui. Jų dabar bijo ir dabartiniai Kremliaus valdovai. Ar nesikėsino prieš Leniną Dora Kaplan, prieš Brežnevą lt. Iljin? Šiomis dienomis buvo nušauti Baku mieste Azerbaidžiano vidaus reikalų ministeris Gejdarov ir jo pavaduotojas Kjasimov bei saugumo vyr. lt. Safichanov. Žinomi ir keli bombų atentatai, o vien po Brežnevo valdžios perėmimo buvo pagrobta 16 lėktuvų! Vienu žodžiu, ir sovietų režimas turi skaitytis su galimais teroro veiksmais, jų bijo ir juos iškalno smerkia. Tas tačiau nesieja KGB rankų, kurios kartais griebiasi teroro, kai to reikalauja 'istorinė būtinybė'.

Galima ginčytis dėl paskirų atvejų, tačiau aplanai te-

roras labai retai pateisina jų iniciatorius ir dažnai atneša priešingus rezultatus. 'Lietuviškas įnašas' į tą bylą už tai garsiai kalba. Kam reikė jo žudyti Voldemarą? Suimtas pasikėsintojas Aleksandras Vosylus karo lauko teisme ir malonės prašyme prezidentui aiškino:

'prigulėjau prie teroristų organizacijos su tikslu nuversti dabartinę vyriausybę ir buvau pasiryžęs tik prieš vien Ministerio Pirmininko gyvybę, bet jokių būdu ne prieš Jūsų Ekscelenciją, p. Prezidentė ... vien dėlto, kad iki šiol nebuvo įmanoma sušaukti seimą.'

Po 49 metų Naujienos (liepos 8 d. Nr.) duoda suprasti, kad prieš Voldemarą buvo kėsintasi dėl to, kad jis buvo 'naujai susiformavusios respublikos diktatorius'. Nuversto režimo tinkamumą krašto valdymui Naujienos štai kaip paryškina:

'... krašto prezidentas dažnai Kauno gatvėmis vaikščiojo pėsčias, o jeigu reikėdavo, tai išsėdavo į Kaune tuo metu arkliais velkamą 'konkė' ir nuvažiuodavo, kur jam reikėjo.'

Ta 'konkė', tarp kitko, buvo studentų perversmo 'nuversta' kaip archaiška senovės liekana, lygiai taip pat, kaip jauniems karininkams ir didelei daliai studentų seminis režimas atrodė per lėtas ir netinkamas skubiom krašto problemom spręsti. Nusivylimas parlamentarine demokratija tuo laiku buvo ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Rytų ir Centro Europoje. Ji išsilaikė tik turtingose ir su sena demokratine tradicija Vakarų Europos valstybėse. Ir jei pasikėsintojai, nušaudami Voldemarą tikėjosi išprovokuoti naujus seimo rinkimus, jie visiškai nesiorientavo susidariusioje būklėje. Faktas, kad Voldemaras už kelių mėnesių be jų pagalbos buvo pašalintas, įrodo jo 'diktatūros' stiprumą. Pasikėsinimas patarnavo tik griežtesnės valdžios šalininkams ir tuo būdu grįžimą į demokratiją tik nutolino.

Kad be perversmo galima greičiau tikėtis dešiniųjų diktatūros sudemokratėjimo, parodo ir Ispanijos pavyzdys. Kaip tik to krašto, kur keistu likimo supuolimu, vienas iš pasikėsintojų prieš Voldemarą vėliau kovojo prieš Franco perversmą. 'Respublikonai' ten pateko į tokia komunistų įtaką, kad netik ginklus gaudavo iš Sovietų Sąjungos, bet ir savo krašto auksą ten pasidėjo saugoti. Tas auksas ir šandien ten guli, tuo tarpu pati Ispanija jau yra demokratija lygiai kaip ir Portugalija. O komunistinių valstybių, kurios būtų grįžusios prie demokratijos, dar nesigirdi.

Už tat 'lietuviškas įnašas' į teroro istoriją yra tik toks, kad sutvirtina jau seniau buvusią abejonę, jog tik žmonių išmintis yra ribota, kvailumas jokių sienų nežino.

(vm)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

PAVERGTŲ TAUTŲ FESTIVALIS

Liepos 14 d., penktadienį, 6 val. vak. Detroito miesto centre buvo atidarytas pavergtų tautų festivalis. Atidarymo iškilmėse lietuvių atstovu buvo Vytautas Petrauskas.

Sekmadienį, liepos 16 d., 4 val. pavergtų tautų dvasiškių buvo kalbamos maldos. Po maldų perskaitytos proklamacijos: JAV prezidento Carterio ir Michigano valstijos gubernatoriaus W. Milliken. Iškilmėse iš lietuvių dalyvavo šv. Antano parapijos klebonas kun. K. Simaitis ir L. Brizgys. Visas tris dienas aikštėje įrengtoje scenoje vyko pavergtų tautų meniniai pasirodymai, o aikštėje esančiuose nameliuose buvo pardavinėjami įvairūs maisto gaminiai, bei gėrimai.

Meninėje programoje dalyvavo Detroito lietuvių tautinių šokių grupė "išlainė" ir Windsorio tautinių šokių grupė "Neris".

Maisto ir gėrimų nameliais, kurie buvo skirti lietuviams, rūpinosi DLO Centras, o kultūrinių lobių — Detroito Lietuvių Klubas.

Festivaliai mieste vyksta jau kelinti metai. Didžiujamės lietuvių pasirodymais bet niekuomet nepagalvojame apie jų ruošėjus. Kas metai ruošėjų eilėse matome Antaną Sukauską, Stasį Šimoliūną, Stefą Kanelienę, Antaniną Jonynienę, Jurgį Baublį, Vincą Tamošiūną ir vieną kitą, jų pagelbininką. Ir net niekas nepagalvojame, o kas tuos festivalius rengs kai jie privargs ir pasitrauks?

DARIAUS IR GIRĖNO PAMINĖJIMAS

Dariaus ir Girėno klubo iniciatyva liepos 16 d. buvo paminėti lakūnai Darius ir Girėnas ir jų tragiško žuvimo 45 metų sukaktis.

Šv. Antano bažnyčioje kun. K. Simaitis atnašavo jų intencija mišias ir savo pamoksle iškėlė jų drąsų žygį ir tragišką žuvimą. Mišiose organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Po mišių sugiedotas Lietuvos himnas. Minėjimo II dalis vyko

Dariaus ir Girėno klubo svetainėje.

Edvardas Milkauskas 1933 m. liepos 17 d. pats praleidęs visą naktį Kauno aerodrome laukdamas lakūnų, smulkmeniškai ir išpūdingai nupasakojo tos nakties išpūdžius ir koks visų buvo nuliūdimas gavus žinią, kad lakūnai Darius ir Girėnas žuvo.

IŠVYKA Į VASIULIŲ SODYBĄ

St. Butkaus šaulių kuopa rugpjūčio 6 d. rengia išvyką į gražią ir visų mėgstamą šaulių Vasiulių sodybą. Bus meninė dalis, vaisės, dovanos ir kiti malonumai. Visi laukiami.

VOLKSWAGEN PRODUCTS CORP.

HAS THE FOLLOWING OPENINGS:
JIG & FIXTURE MAKERS
3 TO 5 YEARS EXPERIENCE
TOOL & DIE MAKERS
3 TO 5 YEARS EXPERIENCE
PLASTICS & COILS
MACHINE OPERATORS
1 TO 2 YEARS EXPERIENCE
MAINTENANCE —
ELECTRICIANS
3 TO 5 YEARS EXPERIENCE
FOREPERSONS
1 TO 2 YEARS EXPERIENCE
MILL RIGHTS
2 TO 3 YEARS EXPERIENCE
Progressive & fast growing leader in the manufacturing of auto air conditioning. Positions offer promotional opportunity, competitive salary & excellent fringe benefits.
CALL OR WRITE TO:
PERSONNEL OFFICE
Ft. Worth Texas 76106
or Call 817-429-2050
E. O. E. (26-29)

JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED TOOLMAKERS

Plastic extrusion company requires experienced personnel for our expanding program.

FOR ALL SHIFTS.

Call or write: INDUSTRIAL PLASTICS SPECIALISTS

570 Cleveland Street
Chelsea, Michigan 48118
313-475-8637 (23-29)

WANTED EXPERIENCED DRYWALL HANGERS

Needed to work in Denver, Colo. Piece work from \$2.00 to \$3.00 per 4x12 sheet. Hourly wages from \$7.50 hour up. Group insurance for employees.
APPLY CALL OR WRITE TO:
UNITED DRYWALL & PAINTING INC.
5300 NO. BROADWAY
DENVER, COLORADO 80216
303-573-5105 (25-34)

PROJECT ENGINEERS

(DETROIT AREA)

We are GROWING and we need project engineers capable of designing HVAC rooftop units and projects from customers' specifications. Experience in A/C desirable. Duties include design, checking, selecting B/M components and customer liaison. We are looking for complete package responsibility people. We offer an excellent salary and comprehensive fringes.

PLEASE REPLY IN WRITING TO:
PERSONNEL DIRECTOR

CHAS. A. STRAND CO.

12995 Hillview, Detroit, Mich. 48227

An Equal Opportunity Employer (29-30)

ALTERATIONS

Immediate full time openings in alterations department for qualified individuals. Must have commercial experience in altering high fashion men's and women's clothing. Excellent salary.

Apply: **HORNE'S**

Great Lake Mall

Employment Office

Mon.-Thurs. 10 A.M.-12 Noon 2 P.M.-4 P.M.

An Equal Opportunity Firm (27-29)

MODEL MAKER

Do construction and stamping of prototype electrical terminals. Make own set-up and tooling working with product print and Die Engineering drawings. Work directly with Chief Engineer of Die Engineering.

Join our LANCASTER, OHIO plant today for excellent salary and benefits. Call or write today:

ESSEX GROUP, INC.

MACHINERY/TERMINALS DIVISION

3405 Engle Road, Ft. Wayne, Ind. 46899

(219) 747-1656 — Personnel Department

An Equal Opportunity Employer M/F (28-29)

MAINTENANCE MEN

Experienced Mechanics for repair and maintenance work on heavy duty processing equipment. Preferably steel mill equipment. Extensive electrical and hydraulic background required. Employee must furnish own hand tools and proof of previous experience and/or training. Excellent pay scale, fringe benefits, and incentive-earnings opportunity. Please forward resume to:

WHITTAKER STRIP DIVISION

20001 Sherwood Ave., Detroit, Mich. 48234

C/O George Mendians

313-893-5000, Ext. 235 (29-32)

Didžiosios Toronto dienos pasibaigė. Savaitę trukę įvairūs sportiniai pasirodymai, gražiai skambėjusios dainos ir masinis lietuvių susibūrimas šiame gražiajame Kanados meiste, jau liko istorinis dalykas mūsų išeivijos gyvenime. O kiek naujų pažinčių, o kiek išpūdžių, kiek prisiminimų paliko kiekvieno, ypatingai iš tolimosios Australijos atvykusio jaunuolio širdyje. Nežinau kaip bus toliau, tačiau užrašų knygutės prisipildė gana daugeliu naujų adresų ir, atrodo, draugystės ryšiai pasidarys labai ir labai artimi. O ką gali žinoti, gal ir vėl vienu ar viena jaunuole ar jaunuoliu pasipildys mūsų kengūrų žemės lietuviškoji kolonija.

Baigiantis Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėms, buvo padarytas artimas pasitarimas tarp Šiaurės Amerikos, Kanados ir Australijos sporto sąjungų vadovų, kurio metu buvo nutarta įsteigti Pasaulio Lietuvių Fizinio auklėjimo ir Sporto Sąjungą. Ši istorinį aktą pasirašė ŠALFASS pirmininkas P. Berneckas ir aš, atstovaudamas Australijos sportininkus. Šios sąjungos įstatus sudaryti yra pavesta specialiai komisijai, kuriai vadovauja inž. Banelis ir kurie bus pateikti Amerikos, Kanados ir Australijos sporto sąjungoms jų galutinam priėmimui ir patvirtinimui. Ateityje numatoma į bendrą sportinį darbą įtraukti ir Pietų Amerikos, bei Europos lietuvių sportininkus. Taip pat yra planuojama po keturių metų, laike Melbourne Lietuvių Dienų, turėti ir mažesnio masto pasaulio lietuvių sportines varžybas, ko Amerikos ir Kanados lietuvių sportininkai labai pageidautų. Atrodo, kad lietuviškasis sportinis gyvenimas pasaulyje ne mažėja, bet plečiasi ir jaunimo sportinė draugystė rišasi labai tampriais ryšiais.

BOSTONAS

Ir vėl Lietuvių Namai Toronte pilni australiečių. Tai išvažiavimo ir atsisveikinimo diena Kanadoje. du didžiuliai autobusai pripildomi nepilna šimtaine mūsų sportininkų ir jau gerokai padidėjusiu bagažu. Paskutiniai rankų paspaudimai, atsisveikinimo bučiniai ir viena kita nuriedėjusi ašarėlė parodo, kaip artimai ir glaudžiai buvo susigyventa ir susidraugauta. Nieko nepadarysi, gyvenimas eina pirmyn, o prieš dar daug Amerikos miestų, rungtynių ir ... gal nemažai ašarėlių.

Paliekame Torontą ir spaudžiame link Amerikos. Pasie nyje sustojus į autobusą įeinu mitinės ir imigracijos tarnautojas ir, pamatęs mūsų australiškai lietuviškus marškinėlius, lietuviškai pasako 'O, čia lietuviai!' ir visai nieko netikrines, net ir pasu nežiūrėjęs, praleidžia į Ameriką. Tikrai malonu ir širdy smagu, kad lietuviškas ženklas taip greit atidaro duris į mums taip artimą ir draugišką Amerikos valstybę.

Autobusai rieda geraisiais Amerikos keliais, kurių Australija tikrai galėtų pavydėti

Australijos lietuvių sportininkų

KELIONĖ PO AMERIKA

Antanas Laukaitis

Visur žaliuoja gražūs miškai kai kur matosi viena kita farma. Gamta graži ir visus patraukia ta ryški žaluma, kurios Australijoje taip daug nėra. O mūsų jaunuoliai tai kaip kirviu pakirsti miega, ar tai savose sėdynėse, ar tai net ir ant žemės, nes vadovo duota paskutiniųjų prieš išvažiavimą dviejų dienų laisvė padaro savo ir, atrodo, juos daugiau nuvargino negu žaidynės aikštėje. Tačiau, po keletos gerų valandų poilsio, mūsų sportininkai vėl atsigavo ir savo energija ir fiziniu pajėgumu aikštėse stebino didžiuosius amerikiečius.

Atvykę į Bostoną, jų Lietuvių Piliėčių klubą padarome savo vyriausia būstine. Klubas tikrai didelis ir gražus, pastatytas dar senųjų lietuvių, tačiau atrodo dabar jau kone visai perimtas naujųjų ateivių. Iš klubo esame paskirstyti gyventi į privačius namus ir tuoj prasideda kraustymasis ir naujos pažintys. Aš pats papuolu pas 'Grandies' bosą inž. V. Eikina, kuris, be savo įvairių lietuviškų darbų, dar ir pats yra aktyvus tinklinio žaidėjas. Jo ir jo puikios žmonos globoje ir aš pats atsigaučiu ir jaučiuosi jų ištaigingame name kaip namuose. Po Kanados pirmasis Amerikos miestas mus priima tikrai plačiomis ir nuoširdžiomis lietuviškomis rankomis. Jau pirmą vakarą, užmiršę visą nuovargį, jaunimas susimeta karališkuose brolių inžinierių Veitų namuose ir prie teniso aikštės ir maudymosi baseino susipažinimas eina pilnu tempu. Tačiau kai kas iš mūsų tinklininkų pamiršta kad jie pirmoje eilėje yra sportininkai, atvažiavę reprezentuoti Australijos lietuvių. Žinoma, tenka ir man su didžiuoju 'Grandies' bosu atsirasti prie to gražaus baseino ir povidurnaktinę partiją nutraukti, kas netaip jau labai patiko šeiminkai, nors vėliau pasidarėm ir su ja geri prieteliai. Gi kaikiuriems sportininkam pirmasis skambutis jau su skambėjo ir, atrodo, antrojo gal jau ir nereikės skambinti.

Rungtynės tiek tinklinyje, tiek ir krepšinyje buvo labai gražios ir įtemptos, bet apie jas rašo kiti. Tačiau man buvo malonu matyti mūsų krepšininkus taip gražiai kovojančius ir prieš šią garsiąją krepšinio rinktinę, kuri trejus metus buvo Š. Amerikos ir Kanados lietuvių čempione ir Toronte užėmė II-ją vietą, pralaimėjusius tik trijų taškų skirtumu. Taip pat ir tinklininkai pasirodė labai gražiai.

Po visų sportinių varžybų įvyko susipažinimo vakaras, vaišės ir vėl dainos, šokiai ir atsipūtimas po įtemptų kovų. Pasikeitus dovanomis ir sveikinimo žodžiais, Australijos lietuvių sportininkai buvo priimti ir priglausti kaip tikri savo broliai ir gražusis Bostonas, su savo gražiomis įlan-

komis ir ir taip nuoširdžiais lietuviais, paliko neužmirštą mūsų išpūdį mums visiems.

NEW YORKAS

Oi kaip sunku anksti ryte kelti ir pradėti kelionę autobusais! Po atsisveikinimo, dar neišmiegotomis akimis, renkasi australiečiai prie Lietuvių Klubu. Viešnagė čia jau baigta ir prieš akis stovi didysis New Yorkas ir ten būsimos gastrolės. Ir vėl naujos merginos, nauji draugai svetingajame Bostone išlydi mūsų sprotininkus. Ir vėl naujų adresų rašymas knygutėse, ir vėl griaudi ašarėlė nubyra kažkurių merginų skruostuose. Jaunystė žydi ir džiaugsmo žiburėliai galima matyti jaunuose veiduose. Pajuda mūsų autobusai ir mes spaudžiame didžiojo New Yorko link. Autobusuose paskutinis atsisveikinimo valio ir tuoj prasideda savųjų išpūdžių pasakojimai ir ... naujasis vadovų sportas - pokeriukas. Visa tik bėda, kad tie amerikoniški pinigai yra visi vienodos spalvos ir vienodo dydžio, ir didžiajam Adelaides Edui darosi sunkoka juos imatyti.

Kelionė puiki ir neilga. Pasiekiamo ir pirmuosius New Yorko priemiesčius ir vėliau išdaužytus ir purvinus negrų kvartalus. Australiečiai negali sau išivaizduoti, kaip tokioje galingoje ir turtingoje valstybėje galima taip gyventi. Tačiau tai yra tik juodukų kvartalai. Važiuojame važiuojame didžiaisiais šio miesto priemiesčiais o kaip nėra, taip nėra mums reikiamo Kultūros Židinio. Galų gale mūsų krepšininkas A. Milvydas savo žemėlapyje randa mūsų esamą vietą, kuri pasirodo esanti visai kitame miesto gale. Amerikiečiai šoferiai visai paklydo. Navigatorium pasidaro pats Algis ir po gero pusvalandžio jau mes esame pas savuosius. Keista, bet pati kelionė iki New Yorko truko keturias valandas, kai klaidžiojimas šiame mieste užsitęsė net keturias su puse valandas.

Židinyje jau laukia mūsų lietuviai su tėvais pranciškais ir pasirodo sportininkų vadovas, energingasis Pranas Gvildys. Greitai pasiskirstoma gyvenvietėmis ir mes jau mauname Prano autobusiuku į jo namus. Newyorkiečiai surengia autobusu mums ekskursiją po New Yorką, kur greitomis pamatome pačius didžiulius šio miesto išmasybes. Kaip ir man pirmaisiais kartais, taip dabar ir mano sportininkam paskausta sprandai, bežiūrint į aukštuosius šio miesto dangoraižius. Viskas stebėtinai įdomu ir gražu ir daugelis didžiujasi būdami čia, viename iš didžiausių pasaulio miestų.

Viešnagė ir sportines varžybas apvainikuojame atsisveikinimo pobūviu, vaišėmis ir nuoširdžiu pabendravimu, kuris visuomet pasida-

ro toks artimai draugiškas ir širdį apskaudina, kai reikia palikti savo naujai išgytus draugus, drauges. Bet ką padaryse, toks jau keliauninko likimas.

BALTIMORE

Paliekame New Yorką ir šį kartą jau netenka klaidžioti, nes vietiniai šoferiai keilius žino gerai. Kelionė nėra per daug ilga ir žmogus net nespėję posmelio nusnausti, ir truputį atsigauti po visų vaišių, kaip pasirodo ir Baltimorė. Tiesiai važiuojame prie Lietuvių Namų, prieš kuriuos pamatome kieme plevesuojant lietuvišką ir amerikonišką vėliavas ir prie vartelių bestovinčius žilaplaukius, besišypsančius, mūsų žinomą poetą ir jo mielą žmoną, ponus Rastenius. Pamojom rankomis, o jie vėliau atvyksta į Lietuvių Klubą ir randa daug Australijos lietuvių prietelių. Klubas jau taip pat pilnas baltimoriškių. Pasitinka sporto klubo pirmininkas inž. Algis Veliuona su savo malonia žmona Rože ir mano jaunais bičiuliais - jų penkiaais vaikais, su kuriais aš esu jau senas draugas. Matosi ir kiti mano draugai: Marcinkai, Brazauskai, Bačianskai, Laskauskai ir daug, daug kitų, su kuriais per pirmuosius mano dvejus vizitus čia labai artimai, broliškai susibičiulavom. Karšti rankų paspaudimai, pirmųjų išpūdžių pasikeitimai ir mes jau nešame savo daiktus į lietuvių legionierių būstinę.

Didžiuliai Lietuvių Namai ir klubas vėl klega kaip didelis skruzdėlynas ir, kur pažiūri, visur australiečiai. Pirmininkas kviečia į vaišių salę, supažindina su savo valdybos nariais ir pristato Baltimorės miesto burmistro atstovą, kuris perskaito specialų burmistro raštą - sveikinimą Australijos lietuviams sportininkams ir įteikia šį gražų sveikinimą mums. Australijos lietuvių sportininkų vardu padėkoju burmistro atstovui ir visiems baltimoriškiams už tokį puikų priėmimą ir atsiminimui įteikiu visiems mažas dovanas, kai griausmingas australiečių 'sveiks valio' išreiškia padėką ir sveikinimą mūsų naujiems šeiminkams.

Pradžią tikrai graži ir išpūdinga. Prasideda ir sutikimo pietūs. Stalai, kaip ir visuose miestuose pilni įvairiausių valgių, o mūsų sportininkų apetitai kelionėje yra tikrai geri. Kertame visi iš pieties, kaip Lietuvoje sakydavo. Tačiau Baltimorėje lietuvių mums padaro staigmeną ir prie pietų atsiranda didžiulis puodas specialiai, tik Baltimorėje žinomos, Baltimorės vėžių - kurie neturi sau lygių Amerikoje - sriubos. Nu ir prasideda šios skanios sriubos srbėjimas! Aš ir pats pamiršau visus kitus valgius ir lėkštė sekė lėkštė, net gėda prisipažinti, kiek aš jų su-

tvarkiau. Tačiau, kiek jų ten buvo, kiek nebuvo, mano draugas Donas Atkinson, berniukų krepšininkų treneris, mane su lėkščiu skaičiumi lengvai pralenkė. Oi, oi kaip tas svoris kelionėse kraunasi. Be vėžių sriubos, šiuose pietuose ir sekančiuose - susipažinimo ir atsisveikinimo - pobūviuose, baltimoriškiai patiekė ir kitą staigmeną mums pavaišindami su savo iškiliaja 'viryta'. O ji yra čia labai populiarius ir labai mėgiamas lietuviškas krupnikas.

Tinklinio rungtynės šio klubo salėje buvo tokios kietos ir įdomios tarp mūsų vyrų ir moterų, kad tokio triukšmo ir tokio vienos ir kitos komandos rėmimo ir raginimo dar senieji Baltimorės Lietuvių Namai nėra iki šiol girdėję. Nors australiečiai ir laimėjo, tačiau baltimoriškiai nėra nei kiek blogesni, kai jų gerasis kirtikas Vytas Brazauskas, atrodo, ar tik neatseks savo naujai išgytos daugės į Sydneį.

Baltimorės lietuvių ir jų tokio nuoširdaus ir gražaus priėmimo mes dar ilgai, ilgai negalėsime pamiršti. Kalbėtoje radio valandėlėje aš tegalėjau išreikšti padėką tik visų vardu.

Be pagrindinių sporto rungtynių čia buvo žaistos ir draugiškos futbolo rungtynės, kurias laimėjo australiečiai ir jų vadovas Rudis Dambrauskas rengia savuosius futbolininkus Chicagai. Ir vėl, kupini naujų išpūdžių bei papildytu bagažu, australiečiai traukia jau sostinės Washingtono link.

ARE
YOU **19** OR
MORE?

The spirit of Christ and the concern for our fellow-man brought us together in our two communities. Through educational work and the guidance of youth, we try to live the gospel. If you are interested in our way of life, please contact:

**BROTHERS
OF OUR LADY,
MOTHER OF
MERCY**

2336 South C Street
Oxnard, California 93030
Tel: 805-486-3692

(29-32)

WANTED JOURNEYMEN
or 1ST CLASS SKILLED
AUTOMATIC SCREW MACHINE
MEN
Experienced on Davenport & Conemats. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Day & night shift available. Good working conditions & fringe benefits.
RENSER SCREW PRODUCTS
6307 E. 18 Mile Rd.
Sterling Heights, Mich. 48078
(28-32)

AUTOMATIC SCREW MACH.
OPERATOR
TOP WAGES
FULL FRINGE BENEFITS
GOOD WORKING CONDITIONS
Permanent position with overtime
SOLAR MACHINE
29350 NORTHLINE
ROMULUS, MICH. 48174
(28-31)

■ Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

MELBOURNO DAINOS KONCERTAS

Australijos lietuviai, dalyvavę Pasaulio Lietuvių Dienose, Toronte, nepasitenkino vien tik didžiaisiais renginiais, bet grįždami ap-lankė didesnes lietuvių kolonijas. Chicagos ir apylin-kių lietuviai Melbourne DAINOS ansamblio koncer-tą turėjo progos išgirsti liepos 9 dieną Jaunimo Cen-tro didžiojoje salėje.

Choras atvyko autobusu iš Clevelando 2 val. p. p. ir jau 4 val., pasipuošę tauti-niais rūbais, stovėjo sce-noje. Nors choro didžioji dalis yra pasiekę pensininkų amžiaus, bet yra gana ištvermingi ir nerodė nuo-vargio žymių. Jaunoji di-rigentė, tikrą choro pažibą, išsterningai ir sumaniai ve-dė visą koncertą.

Chicagos lietuviai išgirdo rengėjų kvietimą ir plūste užplūdo Jaunimo Centrą. Užpildė didžiąją salę, bal-koną, koridorių ir kiemą, prie atdarų šoninių durų. Nors diena buvo karštoka ir nevėdinamoj salėje braukė prakaitą žiūrovai, bet dar

labiau scenoje suspausti dainininkai. Nežiūrint tokių sąlygų, koncertas praėjo pakilioje nuotaikoje: daini-ninkai gražiai dainavo, o publika nesigailėjo nei ka-tučių nei valiavimų.

Koncertą rengė JAV LB Vidurio Vakarų Apygarda, talkinama gausaus 14 as-menų komiteto. Šio komite-to pastangų dėka, buvo su-ruoštas koncertas, priėmi-mo vaisės ir suorganizuotos nakvynės.

Koncertą atidarė ir ren-gėjų vardu pasveikino radi-jo "Margučio" vedėjas Pet-ras Petrutis, o vaisėms ka-vinėje vadovavo Apygardos pirm. Kazys Laukaitis. Su-sitikti ir pabendrauti su to-limaisiais svečiais prisirin-ko sausakimša kavinė. Pa-sistiprinus vakariene, DAI-NOS ansamblį sveikino Chi-cagoje veikiančių chorų va-dovybės.

DAINOS ansamblio var-du kalbėjo išvykos vadovas Algirdas Šimkus ir valdy-bos pirm. Kęstutis Lynikas. Jie dėkojo už šiltą ir malo-nų priėmimą, kuris liks at-mintyje po visos ilgokos ke-lionės. Džiaugėsi galėję pa-bendrauti su laisvojo pasau-lio lietuvių sostinės žmonė-mis, patirti jų nuoširdumą ir prisidėti prie bendro dar-bo lietuvybei išlaikyti bei Lietuvai laisvę atgauti.

Australiečių atsilankymas paliko malonų įspūdį ir pa-skatino dar labiau dirbti ir aukotis lietuvybės išlaiky-mui. Laikas mesti peštynes, bet sujungtomis ir vienin-gomis jėgomis kovoti prieš bendrą visų priešą — ru-siškąjį komunizmą.

ko keli šimtai žmonių. Gen. konsulė J. Daužvardienė priminė komunistinių teis-mų nuteistuosius disiden-tus ir atkreipė dėmesį į sun-kiausia bausmę gavusį Vik-torą Petkų. Priminė, kad JAV prezidentas ruošiasi A. Ščaranskį ir A. Ginzburgą iškeisti į rusų šnipus areš-tuotus Amerikoje, bet visai nemini Viktoro Petkaus, nors yra nuteistas už tokį pat "nusikaltimą". Prašė vi-sų lietuvių padėti gelbėti V. Petkų ir reikalauti JAV prezidentą bei kongresą, kad jis būtų lygiai traktuo-jamas, kaip ir kiti du nu-teistieji ir reikalauti išleisti į laisvę.

PLB NAUJOJI VALDYBA PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Valdybos pirmininkas — Vytautas Kamantas, Vyk-d. vicepirmininkas — Vaclo-vas Kleiza, Vicepirm. švie-timo reikalams — kun. An-tanas Saulaitis, S. J., vice-pirm. informacijai — Ro-mas Sakadolskis, vicepirm.

finansams — Mečys Šilkai-tis, vicepirm. spec. reika-lams — dr. Algis Paulius, vicepirm. spec. reikalams — Saulius Kuprys, sekreto-riai susirašinėjimui Daina Kojelytė ir protokolams — Antanas Juodvalkis.

Pareigų perėmimas-per-davimas įvyks š. m. rugpiū-čio 6 d. 6 val. vak. Jaunimo Centro kavinėje. Kviečiama dalyvauti plačioji visuome-nė.

SIMAS KUDIRKA CHICAGOJE

Rinkoje pasirodė nauja Simo Kudirkos ir Larry Ei-chel knyga "For Those Still at Sea" (Tiems, kurie dar yra jūroje). Naująją knygą propaguoti, leidykla The Dial Press, New Yorke, siunčia Simą Kudirką į di-desnes vietas, kur jis kal-ba per televiziją, radiją ir laikraščių leidėjus.

Prieš pradedant Melbour-no DAINOS ansamblio kon-certą, Simas Kudirka kal-bėjo gausiai susirinkusiems lietuviams, ne tik raginda-

mas, šią knygą įsigyti ir pa-siskaityti, bet taip pat do-vanoti amerikiečiams, kad ir jie suvoktų komunistinio režimo priespaudą ir perse-kiojimus. Nežiūrint dedamų pastangų, amerikiečių ne tik plačioji masė, bet ir aukštuomenė, pilnai nesu-vokia komunizmo baisumo ir apgaulės.

Kartu su Simu Kudirka dalyvavo jo didžioji talki-ninkė bei vertėja R. Miro-nienė. Jis išreiškė jai gilią padėką, o klausytojai nuo-širdžiai paplojo.

Knygos parduota pora šimtų egzempliorių. Simas Kudirka knygą autografa-vo, o norinčių susidarė labai ilga eilutė ir nekantrieji ne-pajėgė sulaukti savo eilės.

Vakare, Simas Kudirka pasirodė per lietuvišką TV pusvalandį, o dar vėliau kal-zėjo per amerikiečių radiją. Taip pat lankėsi Lietuvių sodyboje ir pasveikino dail. Adomą Varną, šimtojo gim-tadienio proga. Rytojaus dieną, tuo pačiu reikalu iš-skrido į Huston, Texas.

Skaityk ir platink
D I R V A

OPPORTUNITY FOR FIRST CLASS MAINTENANCE

R.M.I. is looking for a man ex-perienced in Banbury, mill and calendar maintenance. Good lo-cation, pay and benefits. Im-mediate openings. Reply in per-son or by phone to:

MR. DOHERTY

RUBBER MIXING INDUSTRIES

1205 E. Bowman St.
Wooster, Ohio 44691
216-264-4091

(27-29)

MACHINIST

We have an immediate opening for an experienced machinist. The ideal candidate should have machine shop experience and have a good working knowledge of electricity, pneumatics, hydraulics, schematics, and blue-prints in an industrial environment. Mid-sized company on the east side.

APPLY TO

DONRAY PRODUCTS

ATTN.: JIM GREAVES

500 SOM Center Rd.,

Mayfield Village, Ohio 44143

or call (216) 449-6450

(27-29)

DARIAUS IR GIRĖNO MINĖJIMAS

Prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Parke š. m. liepos 16 d. buvo pa-minėtos 45-tos metinės nuo jų tragiško žuvimo. Minėji-mą, kaip ir kiekvienais me-tais, ruošė, Dariaus ir Gi-rėno veteranų postas, talki-namas kitų. Kalbėjo kun. St. Stašys, gen. konsulė J. Daužvardienė, aldermanas Jakštys, apskr. šerifas, bu-vęs skridimo komiteto na-rys Kumskis, veteranų pos-tų vadai ir kt. Pagerbiant didvyrių atminimą, prie pa-minklo padėtas vainikas.

Diena buvo karštoka, bet graži ir į minėjimą susirin-

We're headquarters
for all your
Osh Kosh work clothes
by gosh!

Available in all May Co. Budget Stores.

Downtown
Parliament
Southgate
Great Lakes Mall
Great Northern
Euclid Square
Sheffield
Randall Park Mall
On-the-Heights

WE GIVE AND REDEEM EAGLE STAMPS.

m
may co

FACTORY OPENINGS

CIM-X OPERATOR
MILLING OPERATORS
TURRET LATHE OPERATORS
PLANER MILL SETUP OPERATORS
(ROCKFORD AND GRAY)
TOOL ROOM MACHINIST
TOOL GRINDER
ARC WELDERS

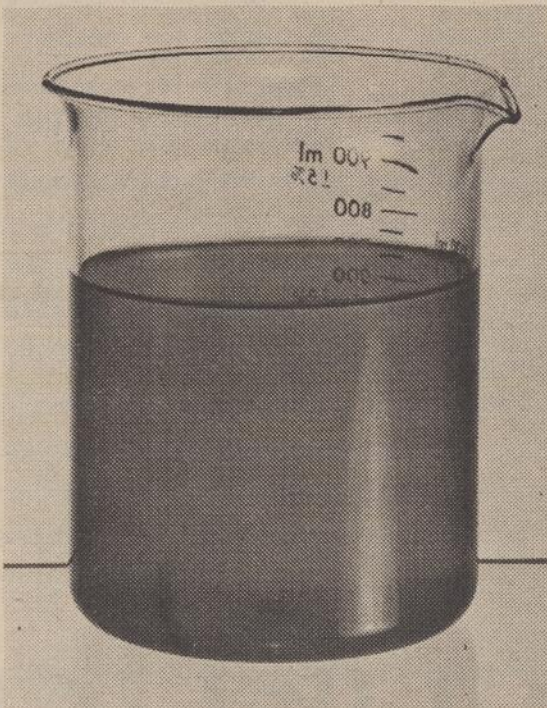
Must be experienced in operation and setup, must have own tools and be able to work with detailed blue prints and micrometers. Full company benefits. Make application to:

ELWELL-PARKER

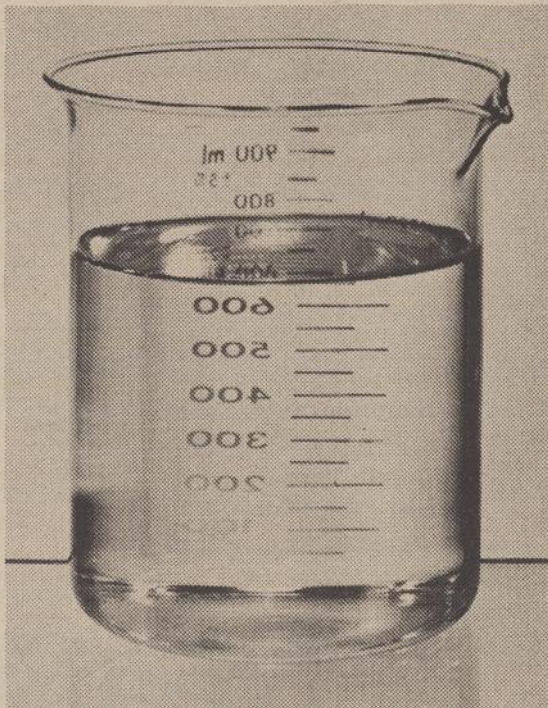
4205 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO 44103

an equal opportunity employer

(29-30)

Neretuota nuotrauka vandens paimto iš Cuyahogos upės.

Neretuota nuotrauka vandens grąžinamo į Cuyahogos upę.

Iš tikro, vanduo kurį mes grąžiname į upę yra švaresnis už tą kurį paimame.

Negalima pagaminti plieno be vandens. Tai pagrindinė priemonė naudojama įrengimų atvėsinimui, kuriuos naudojame plieno gaminimui.

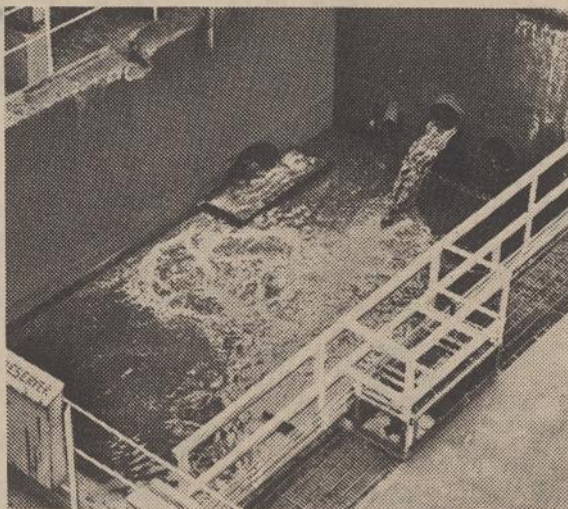
Rolling mill kočioja karšto plieno gabalus į plokštes ar gabalus prie 2100°F temperatūros

Šis Rolling mill kočioja karštus plieno gabalus perleisdamas pirmyn ir atgal tarp masyvių kočelių, kol nesuplojama į plokštes.

Šis procesas reikalauja didelio karščio ir daug jėgos ir daug vandens, kad išlaikyti įrengimą vėsiu.

Cuyahoga upė mums yra labai svarbi.

Vien tik šitoje gamykloje Republic Steel sunaudoja kasdien 38 milijonus galionus vandens iš Cuyahoga upės.

Vanduo panaudotas rolling mill surenkamas į baseiną prieš valymą.

Po to kai vanduo yra panaudotas, jis siunčiamas į vandens valymo baseiną, kur beveik visas nešvarumas (metalo liekanos, upės atmatos, alyva) yra pašalinamas.

Pirma, vanduo yra pumpuojamas į valymo tanką, kur nešvarumai nuskandinami ir alyva bei riebalai nugrėbiami iš viršaus.

Tada vanduo yra filtruojamas per gilią smėlio juostą. Priemaišos, kurios pasilieka, išvežamos žemės išlyginimui. Tai sudaro kasdien apie 40 tonų.

Mums pabaigus vanduo yra švaresnis negu buvo anksčiau.

Dalis vandens vėl panaudojama. Likusis grąžinamas į Cuyahogą upę švaresnis negu buvo anksčiau.

Iš tikrųjų, vanduo kurį mes grąžiname atgal yra pakankamai švarus naudojimui.

Mums pabaigus vanduo yra švaresnis negu buvo anksčiau.

Republic's 8½ milijono dolerių plieno gamybos vandens švarinimo įrengimai yra vieni iš 6 mūsų Clevelando distrikte. Bendra suma išleista vandens valymo sistemai siekia \$71,5 milijono. Tai yra tiek pat kiek pramatyta Sohio pastato statymui Clevelando centre.

Mes dirbame, kad Clevelandas būtų geresnė vieta gyventi.

Republicsteel

SAMPLE MAKERS

Permanent opening for Sample Maker. Applicant must be experienced in all phases of sample making for ladies better ready to wear. Convenient location—many benefits including paid hospitalization, holidays & vacation. Call MARGE KANE, 214-630-8511.

APPLAUSE, INC.

1130 INWOOD RD.
DALLAS, TEXAS

Equal Opportunity Employer (27-33)

OPPORTUNITY FOR INJECTION MOLDING FOREMAN
Mechanical aptitude a must. This is a working foreman position. Steady job. Excellent pay. Profit sharing. Health and accident, life, dental insurance paid. Paid vacation. Apply in person or phone 517-849-9111.

MARK 1 MOLDED PLASTICS
164 E. Chicago Rd.
Jonesville, Mich. 49250
An Equal Opportunity Employer M/F (27-33)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED ALL AROUND MACHINE SHOP SUPERVISOR

To work in Sunny Dallas area. Have immediate opening for plant manager with screw machine, thread rolling, punch press, and machine shop exp. This position will involve supervision of several employees, must be able to schedule work flow, figure costs as well as hands-on exp. Excellent opportunity to join a growing company. Good salary and benefits. Call collect 214-255-2122. (18-29)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

To work and live in a Rural Community.
For all shifts.

For a progressive small acute care hospital. Competitive salary & shift differential. Liberal personnel policies & fringe benefits. Moving allowance.

Apply call or write to:
DIRECTOR OF NURSING SERVICE
SHERIDAN COMMUNITY HOSPITAL

301 N. MAIN STREET
SHERIDAN, MICH. 48884
517-291-3261 (23-32)

**WANTED
DIE SETTERS**
1ST & 2ND SHIFTS

Experienced Die Setter needed by established Atlanta Mfg. top pay, paid vacation, holidays, life insurance, hospitalization, free parking. Apply or write Personnel Director, ATLANTA STOVE WORKS, 112 KROG ST., N.E., ATLANTA, GA. 30307. (404) 524-0881. (22-31)

**MACHINE BUILDERS
FIXTURE BUILDERS
HEAD BUILDERS
AND
TOOL MAKERS**
SPECIAL MACHINES

EXPERIENCE REQUIRED
OVERTIME — BLUE CROSS
VACATION — HOLIDAYS

**H. R.
KRUEGER
MACHINE TOOL**

31506 Grand River
Farmington, Mich. 48024
313-477-8400 (29-35)

OVER THE ROAD DRIVERS

Needed immediately. Roadway Express, Inc. Steady employment full or part time. Above average earnings. Good equipment, major Class 1 Common Carriers. Qualifications: Minimum 1 yr. all season Semi experience, prefer 23 yrs. of age or older, live or relocate within commuting distance of Toledo. Apply: 6180 HAGMAN RD., TOLEDO, O. 43612, LINE HAUL EMPLOYMENT OFFICE, and Tues., Wed., Thurs. between 1 and 4 p.m. An Equal Opportunity Employer (29-38)

REFRIGERATION MECHANIC

Maintenance and repair of industrial refrigeration equipment. 50-100 ton capacity. Chiller and air handler units. Permanent position for qualified person.

45 HOUR, 5 DAY WEEK
UVALDE ROCK ASHALT CO.
1705 OLIVER
HOUSTON, TEXAS 77001
713-869-5811 (26-31)

**WANTED JOURNEYMEN
PLASTIC INJECTION
MOLD MAKERS**

Willing to relocate beautiful Northern Michigan captive mold shop has openings first or second shift. Top pay, liberal fringe benefits. (616) 547-6584 or write LEXALITE INTERNATIONAL CORP., U.S. 31 N. CHARLEVOIX, MICH. 49720, attn. TOM KLINE. (22-31)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED

**BURNERS
FITTERS
WELDERS**

For steel plate weldments, experienced only. Hourly rate plus overtime, day shift, paid hospitalization, insurance and profit sharing benefits.

LOVEMAN STEEL CORP.

5455 PERKINS RD.
BEDFORD HTS., OHIO 44146
216-232-6200, EXT. 18 (22-31)

**SEAMSTRESS
FOR UPHOLSTERY
DEPARTMENT**

Must have prior experience with Upholstery Sewing. Permanent position. Free Parking Facilities. Good starting salary with full benefit package including profit sharing.

Call Mr. Wright, 313-883-4410

SILVER'S, INC.

341 Victor
Highland Park, Mich. 48203
(26-32)

MACHINE REPAIRMAN

Must be skilled in light to medium machine repair and have knowledge of maintenance equipment. Liberal fringes.

STANDARD PRODUCTS CO.

2130 WEST 110TH ST.
CLEVELAND, OHIO 44102
An Equal Opportunity Employer (29-32)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN TOOL AND DIE MAKERS

and
ALL AROUND MACHINISTS
Experienced journeyman only need apply. Air conditioned shop, good wages and working conditions. Over time approximately 12 hours per week. Apply call or write
MERCER TOOL AND DIE CO.
P. O. Box 6367, Canton, Ohio 44706
216-454-9119 (27-31)

**WANTED JOURNEYMEN
STEEL RULE DIE
MAKERS**

Must be able to make own layouts, and perform all operations using 1-3 point rule. Steady work. Good working conditions & fringes. Eastside.
CALL MR. MOX
216-883-5000 (27-31)

Wanted Journeymen

or
1st Class Skilled

MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

DAYS — PERMANENT — OVERTIME — AND FRINGE BENEFITS.

STANSPEC CORP.

13600 Deise Ave.

(Near Shoreway & E. 140th St.)
Cleveland, Ohio 44110
(29-37)

GENERAL SHOP

Mid size company Hilcreat area.

1ST & 2ND SHIFT.

Own transportation.

Call 216-449-6456

Between 9 a.m. & 4 p.m.

Mon. thru Friday.

(27-29)

• APDRAUDOS reikalais geriausias patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

SHEETMETAL LAYOUT MEN

SHEAR OPERATORS

PRESS BRAKE OPERATORS

WELDER/FITTER

GRINDERS

SHEETMETAL ASSEMBLY MEN

PANEL WIREMEN

Full time. Permanent. Good wages, fringe benefits.

313-543-6781 or 313-543-6775
(29-33)

Neaišku dėl ilgo ir trumpo termino investavimų?

Society leidžia jums tai daug lengviau suprasti.

Beveik kiekviena finansinė institucija bombarduoja su skaičiais ir procentais naujų aukštesnių palūkanų, ar ne? Bet kas iš tikrųjų jums svarbu, tai pinigų suma kurią norite investuoti, kuriam laikui ir kokį procentą gausite.

Society siūlo jums planų pasirinkimą, kad galėtumėte pasirinkti tą, kuris labiausiai jums prienamas.

Aukštesnis procentas Short Term Certificates, 6 mėnesių laikotarpiui.

Šis planas yra žmonėms, kurie nori investuoti \$10,000 trumpam periodui. Procentai mokami pagal Treasury Bill procentą. Jūs galite pasirinkti gauti procentų čekį kas mėnesį, ar visą sumą po šešių mėnesių.

The Higher Yield Income Certificates, 8 metų laikotarpiui. Jei jūs norite papildyti savo pajamas, šis planas yra jums. Investuokite \$5,000 ar daugiau ir gausite mėnesinį procentų čekį pagal metinį apskaičiavimą 7¾%. Ar investuokite \$1,000 ar daugiau ir gausite procentų čekius kas metų ketvirtį, kas pusmetį, arba kasmet tuo pačiu aukštu procentu.

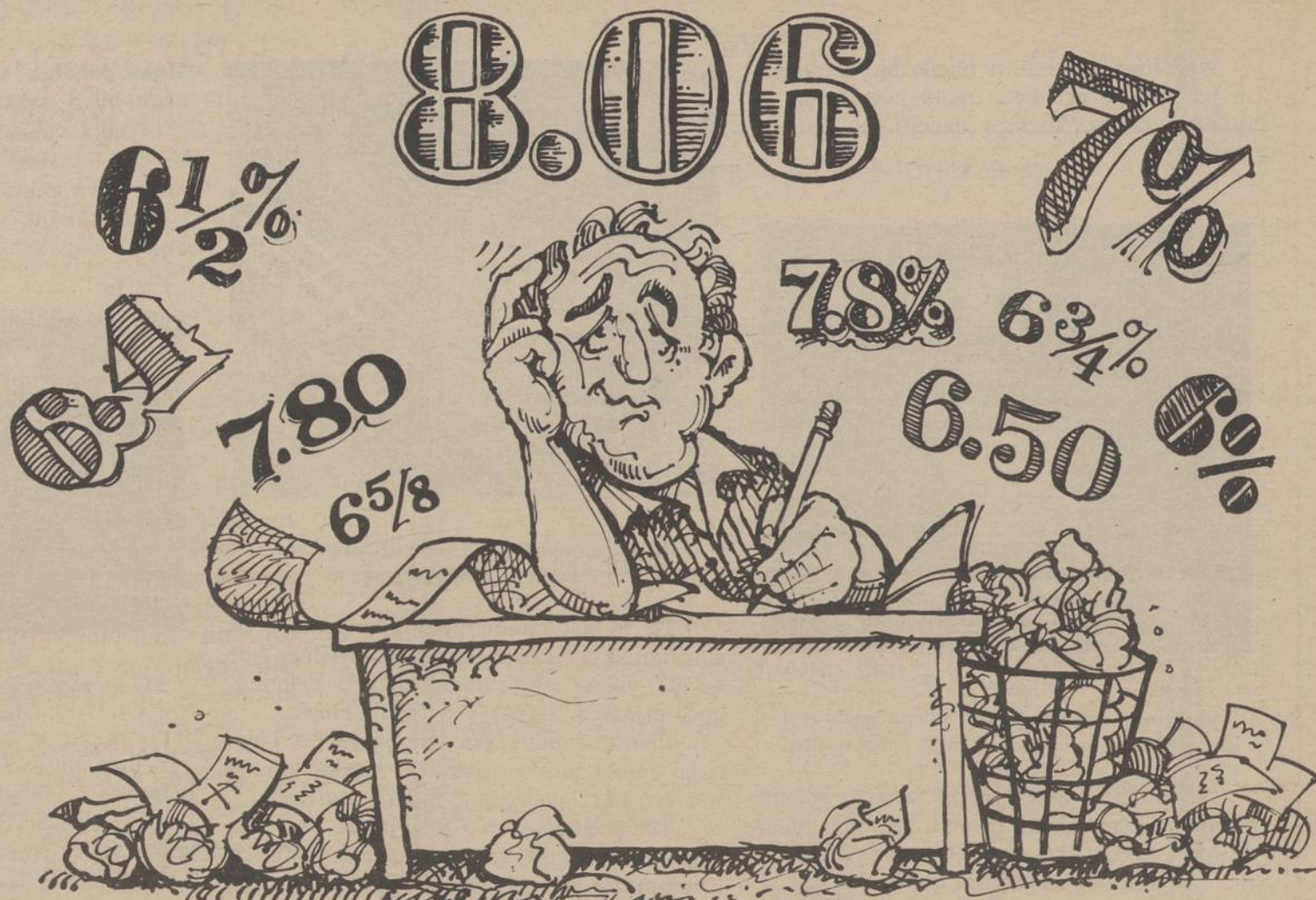
The Higher Yield Investment Bond, 8 metų laikotarpiui. Jeigu jūs norite gauti aukščiausi procentą, šis investavimas yra jums. Jūsų pinigai dirbs jums kiekvieną dieną nešdami palūkanas. Pirkimo kaina bonams yra \$1,000 ir daugiau ir metinis efektyvus procentas yra 8.06% (bazuojant metiniu procentu 7¾%, skaičiuojamo kiekvieną dieną).

Tai yra daug lengviau. Kad atrastumėte kiek procentų galite gauti — mėnesinį, metų ketvirčiais arba pusmečiais. Ateikite į bet kurį Society skyrių. Tai yra taip paprasta. Society I.R.A. sąskaitos dabar moka aukščiausį procentą leidžiamą įstatymais ir be mokesčio.

Tai yra daug lengviau.

Kad atrastumėte kiek procentų galite gauti — mėnesinį, metų ketvirčiais arba pusmečiais. Ateikite į bet kurį Society skyrių. Tai yra taip paprasta.

Society I.R.A. sąskaitos dabar moka aukščiausį procentą leidžiamą įstatymais ir be mokesčio.

Society NATIONAL BANK OF CLEVELAND

Members F.D.I.C.

Mūsų banko operacijos lengvos.

A Society Corporation Bank

Taipgi yra Society Bank of Painesville.

Pagal Federalinį įstatymą bankas gali išpirkti sertifikatus arba bonus aukščiau nurodyto termino, tačiau įstatymas reikalauja 3 mėn. procento praradimą ir procento sumažinimą iki reguliaraus taupymo procento.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LIETUVISKOS SUTARTINĖS PER KLASIKINĖS MUZIKOS STOTĮ!

Aldona Stempužienė-Švedienė dainuos Juliaus Juzeliūno sutartines balsui ir fortepionui per Clevelando WCLV stotį, banga 95.5, penktadienį, liepos 27 d. 1:30 p. p. Pianistas Stephen Kabat atliks Jono Švedo "Sonatą Breve".

Programą praveda pianistas Clive Lythgoe, kuris prieš programą informaliai pasikalba su programos atlikėjais.

• **J. Normantas**, diplomuotas ekonomistas, dabar gyvena Australijoje, šiuo metu keliauja po Ameriką. Aplankęs savo brolių Detroit, buvo sustojęs Clevelande pas studijų draugą dr. Algirdą Nasvytį, aplankė Dirvą ir pasidalino kai kuriomis problemomis, kaip tai išplėtimu kitose valstybėse Lietuvių Fondo ir kt.

BALFO GEGUŽINĖ PRIE ERIE EŽERO

Nuo ežero pučia malonus vėjelis, nekarštas oras vilioja visus iš namų į gamtą. Todėl nenuostabu, kad į Balfo Clevelando skyriaus metinę gegužinę liepos 16 d. prigūžėjo daug svečių iš arti ir toli.

Muzikos garsai kartais viršijo žmonių kalbas, o lauke kartais pasigirdavo ne drąsios dainos garsai. Visur jautėsi judrumas, linksmumas ir pasitenkinimas gražia pramoga sekmadienio popietėje.

Į gegužinę atsilankė po pasibaigusio sporto žaidynių sportininkai, Australijos lietuviai, lydimi Balfo

Clevelande suruoštame miesto centre mitinge už Sovietų Sąjungoje nuteistųjų disidentų išlaisvinimą, ALTO valdybos iniciatyva (R. Aukštuolio ir dr. V. Stankaus) aktyviai pasirodė ir lietuviai su plakatais reikalaujant Petkaus išlaisvinimo. Nuotraukoje kalba žydų atstovas. Panaši nuotrauka buvo atspausdinta Cleveland Press laikraštyje.

A. Rukšeno nuotr.

direktorės Onos Jokūbaitienės.

Teko susipažinti ir su žurnalistu A. Laukaičiu, kurio reportažus iš panašių suvažiavimų Dirvoje mielai skaitomi ir laukiami. Kiekvienas šios gegužinės dalyvis mielai norėjo paspausti jo dešinę ir persimesti keletais maloniais žodžiais.

Nebuvo čia kalbų ar pranešimų. Niekas susirinkusių nevargino rinkliavomis ar piniginiiais prašymais. Gražiai pravešta, geraširdžių žmonių suaukotų daiktų, loterija, papildė skryniaus kasą.

Prie aukų lapo ir bilietų valgiams ir gėrimams darbavosi seni balfininkai valdybos nariai. Visiems užteko darbo.

Prie maisto, užkandžių ir skanėstų stalo, darbavosi darbščios šeimininkės. Jos paslaugiai ir mandagiai vaišino išalkusius skaniai paruoštais valgiais ir skanumynais.

Prie gėrimų baro išsijuo- se darbavosi visiems pažįstami ir visur matomi vyrai. Baras su stipresniais gėri-

mais yra pajamų šaltinis visuose rengimuose.

Kiek buvo atsilankiusių į šią pramogą, tiksliai pasakyti sunku, bet reikia juos skaičiuoti šimtais.

Balfo nariams, rėmėjams ir svečiams, kurie padėjo paremti Balfo gegužinę, visiems visiems tariame širdingą ačiū.

Clevelando Balfo Valdyba

ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Liepos 30 d., 2 val. po pietų, Parkway prie Erie ežero, žalgirio šaulių kuopa kartu su ūros šauliais ruošia linksmą ir įdomią gegužinę. Svečiai gegužinės metu galės pasivaikinti skaniais šaulių pagamintais užkandžiais ir atsigaivinti gaivinančiais gėrimais. Bus loterija ir svečiai turės progos išmėginti laimę.

Lietuvių grožio salonas **SILVER SHEAR — Hair Fashion**, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan- doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

PRAŠO IŠKEISTI TRIS DISIDENTUS

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas liepos 16 d. pasiuntė telegramą Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentui, prašydamas iškeisti Viktorą Petkų, Anatolijų Ščarinskį ir Aleksandrą Ginzburgą:

"Viktoras Petkus, Gulago lagerių dvylikos metų veteranas, yra 1976 metais įsteigtos Lietuviškos Grupės Helsinkio susitarimams stebėti vienas steigėjų. Belgrado konferencijos išvakarėse jis buvo KGB suimtas ir be teismo išlaikytas kalėjime beveik ištisus metus. Jo patyčių teismas Vilniuje, Sovietų okupuotos Lietuvos sostinėje, įvyko tuo pačiu metu kaip ir Anatolijaus Ščaranskio bei Aleksandro Ginzburgo. Jis gavo drakoniską bausmę — 10 metų kalėjimo ir 5 metus vidaus tremimo.

Ponas Prezidente, aš labai prašau Jus imtis visų gali-

mų žygių — net ir pasikeitimo kaliniais — tiems narsiems kovotojams už žmogaus teises — Viktorui Petkui, Anatolijui Ščaranskui ir Aleksandru Ginzburgui — išgelbėti."

Pirm. dr. K. Valiūnas

Tokio pat turinio telegrama buvo pasiųsta ir JAV Valstybės Sekretoriui.

PRAŠO NEUŽMIRŠTI VIKTORO PETKAUS

Sužinojęs apie AMNESTY INTERNATIONAL intervenciją pas Italijos Respublikos prezidentą, kuria jis yra prašomas išreikšti sovietų vyriausybei italų tautos didelį susirūpinimą dėl žmogaus teisių pažeidimų bylose iškeltose prieš Ščaranskį ir Ginzburgą, Lietuvos atstovas prie šv. Sosto, S. Lozoraitis jr., tuo jau kreipėsi į minėtąją tarptautinę organizaciją, primindamas jai, kad vien už dalyvavimą Helsinkio grupėje, tuo pat metu Vilniuje

yra teisiamas lietuvis Viktoras Petkus. Pažymėdamas, kad Viktoro Petkaus padėtis yra dar tuo neteisingesnė ir skaudesnė, nes jį teisia svetimieji, okupavę ir pavergę jo tėvynę Lietuvą, S. Lozoraitis jr., paragino AMNESTY INTERNATIONAL vadovybę visais galimais būdais ginti lietuvių reikalus.

Ta pačia proga pranešama, kad AMNESTY INTERNATIONAL vadovybė Londone, gerai ištyrusi nepaprastą liūdną padėtį, kurioje jau nuo seniai yra lietuvis ALGIRDAS ZYPRE, sovietų laikomas psichiatrinės ligoninės, davė leidimą pradėti jo labai plačiai išvystytą, viešą akciją. Toji akcija prasidėjo š. m. birželio mėn. 28 d., Federalinėje Vokietijoje, kurios didieji spaudos organai buvo painformuoti apie skaudų ALGIRDO ZYPRES likimą. Tarp kitko, buvo iškeltas faktas, kad jis yra laikomas praktiškai visiškai izoliacijoje, nes gali susirašinėti tikslai su giminėmis ir gauti vieną pakietą į metus. Visi vakaruose gyvenantieji lietuviai yra raginami, kuo galėdami, prisidėti prie akcijos ALGIRDO ZYPRES labui. Šiuo tarpu, pati efektingiausia priemonė būtų laiškais kreiptis į vietinės spaudos organus ir painformuoti juos apie mūsų tautiečio keliolikos metų kriaus kelius okupanto rankose.

SUSIDOMĖJIMAS LIETUVOS PASIUNTINYBE WASHINGTONE

Š. m. liepos 13 d. Lietuvos Pasiuntinybė Washingtone aplankė, grįždami iš Kanados — Pasaulio Lietuvių Dienų, Australijos lietuviai sportininkai.

Gražus jaunimo būrys buvo maloniai priimtas ir pavaišintas Lietuvos pasiuntinybėje, lydimas vietinio lietuvių jaunimo, kuris svečius globojo.

Bendrai, Lietuvos pasiuntinybė per mėnesį aplanko keliosdešimt lietuvių bei amerikiečių. Būdingas bruožas, kad ypačiai skambina ir lanko trečiosios bei ketvirtosios kartos lietuviai, kurie interesuojasi savo kilmę ir jos kraštą. Atrodo, kad to jų intereso bene ryškiausia priežastis bus šiuo metu kylas etninių grupių organizavimasis ir veržimasis parodyti savo kultūrinį įnašą ir šiaip savo tėvų ir protėvių tautinį gyvastingumą. Dauguma ieško savo kilmės ir džiujasi, matydami laisvos Lietuvos gyvą liudijimą — pasiuntinybę.

Tik per paskutines savaites, be svetimšalių (laikraštininkų, šiaip įvairių profesijų žmonių) iš senosios ir naujosios išeivijos pasiuntinybė aplankė šie asmenys: dr. Elena ir dr. Viktoras Čeičiai, iš Clevelando;

Pavergtų tautų minėjime Chicagoje, sovietų generolas disidentas P. Gregorenko, pasižymėjęs antrame pasauliniame kare, pasakė kalbą, kuri susilaukė didelio dėmesio amerikiečių spaudoje. Generolas kalbėjo ukrainietiskai. Jo kalbą vertė į anglų kalbą jauna ukrainietė.

A. Šeštoko nuotr.

V. Neverauskas, buvęs Australijos L. B-nės pirmininkas, su žmona; prelatas J. Neverauskas iš Shenandoah, Pa., lydimas Harrisburgo Lietuvos Vyčių kuopos pirmininko Mackelionio ir jo artimųjų, Stasys Santvaras, iš Bostono, lydimas A. Vaičiulaičio ir jo dukros Aldonos; panelė Gudonytė iš Philadelphiajos; Jurgis Bradūnas su giminaitėmis, dr. Paronetto su žmona dr. Nijole, Braženaite ir dukromis; p.p. Vaitiekūnai iš Australijos.

Liepos 15 d. Pasiuntinybė aplankė daug Lietuvos sportui nusipelnęs Pranas Liubinas su žmona ir jos seserimi, etc.

Visų apsilankančių tikslas — pamatyti dar laisvos Lietuvos palikimą.

• R. Lietuvių Bendruomenės vadovybė paskelbė protesto pareiškimą, kad R. JAV LB išrinktiems atstovams PLB seime nebuvo suteiktos mandatų teisės ir negavo teisės pasiteirauti, kodėl taip buvo pasielgta.

Į seimą atstovais buvę išrinkti: dr. V. Balčiūnas, dr. V. Dargis, A. Juškevičius, Z. Juškevičienė, A. Repšienė, T. Serapinienė ir I. Serapinas.

• Vytautas Abraitis, buvęs ALT S-gos pirmininkas, dabar gyvenas Floridoje, praeitą savaitę lankėsi New Yorke.

• XII-tosios Vinco Krėvės Literatūros premijos vertintojų komisija jau sudaryta. Jos sąstatas: dr. H. Nagys (pirmininkas; Lie-

tuvių Rašytojų Draugijos atstovas, V. Žižys (sekretorius; dabartinis Liet. Akad. sambūrio pirmininkas), J. Šiaučiulis (narys; KLB atstovas), dr. I. Gražytė-Maziliauskienė ir M. Jonynienė (narės; Liet. Akad. sambūrio atstovės). Komisija atsiųstasias knygas skaito ir premiją (500 dol.) paskirs šį rudenį. Iškilmingas premijos įteikimas įvyks Montrealyje š. m. rudenį.

• Sen. Bob Dole kreipėsi į prezidentą Carterį prašydamas kad lietuvis disidentas Viktoras Petkus neseniai nuvestas kalėti, būtų išlaisvintas.

• Dail. Romas Viesulas, profesoriaujas Temple universitete Philadelphiajoje, dalyvauja su savo darbais tarptautinėje grafikos parodoje "Artists prints" Oxforde, Anglijoje. Šioje parodoje kuri vyksta nuo liepos 10 iki rugpiūčio 9 dalyvauja dailininkai iš Anglijos, Japonijos, Prancūzijos, JAV, Belgijos, Kanados ir Vokietijos.

• A. a. plk. Antanas Stapulionis mirė liepos 3 d. Cap Code, Mass. sulaukęs 85 metų amžiaus.

• Minkų vadovaujamos radijo gegužinė įvyks rugpiūčio 13 d. Romuvos Parke. Programą atliks G. Kupčinskienės vadovaujamas ansamblis, tautinių šokių sambūris ir bus rinkimais "Miss Lithuania of N. E." Taip pat bus premijuojami šokiai ir loterija.

Autobusas nuo Lietuvių Piliėčių Klubu išeis 1:30 v. po pietų.

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMAN

INDUSTRIAL ELECTRICIANS

Experienced in solid state circuitry and generator DC drives Detroit License will be required. Journeyman's Card also required. Position is with a well established local company Area wages with good fringe benefits and overtime. Steady year round employment.

PHONE MR. MOORE
313-895-2860

An Equal Opportunity Employer

A. A.

VIKTORIJAI KIKUTYTEI-MURRAY

mirus, jos tėvams METAI ir KRISTUPUI KIKUČIAMS, žentui DANIEL ir anūkei reiškiamame giliausią užuojautą ir kartu liūdime

Ella ir Valerian
R a d ž i a i

Diana ir Arvydas
A l g m i n a i

A. A.

KSAVERAI PIMPIENEI

mirus, liūdesy likusius vyrą, mielą bičiulį, ALFONSA, dukterį AURELIJĄ ir žentą BRONIŲ POLIKAIČIUS, jų šeimą bei kitus gimines ir artimuosius, nuoširdžiai užjaučia

Valerija ir Mečys
š i m k a i

A. + A.

EDVARDUI GINCUI

mirus, jo sūnui VYTAUTUI su šeimą ir kitiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą

JULIJA IR ADOLFAS ŠALKAUSKAI

Brangiam tėvui

A. A.

EDVARDUI GINCUI

mirus, VYTAUTĄ GINČĄ, NATALIJĄ KAMINSKIENĘ, ALBINĄ GINČĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia

L. ir S. SLABOKAI
D. ir R. VALODKAI